Sahibi ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
Umumî Neşriyat Müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

ABONE ŞARTLARI { SENELİĞİ 1400 Kuruş / ALTI AYLIĞI 800 Kuruş
Yabancı memleketler için 27 liradır.

İDAREHANE: İkinci Beyler sokak. İZMİR
Tlf. 2776 Tlg. (ANADOLU - IZMİR) P. K. 405
(ANADOLU) Matbaasında basılmıştır.

Anadolu

Her gün sabahları İzmirde çıkar siyasî gazetedir.

29 uncu YIL
No. 8093
Pazartesi
19
ŞUBAT
1940

Muharrem: 10
EVKAT
S. D. S. D.
Sabah: 6,53 Akşam: 17,46
Öğle: 12,28 Yatsı: 19,16
İkindi: 15,24 İmsak: 5,13

Nüshası her yerde 5 kuruştur
Günü geçmiş nushalar 25 kuruştur

Ribentrop, Bir Sulh Projesi Hazırlıyor

Finliler, Ladogada büyük bir zafer ihraz ettiler

Mannerhaym geri hatların müdafaa edileceğini söylüyor

Ruslar, Komu mıntakasında 1300 telefat verdiler

Sovyetler, yalnız Kareli berzahında bazı ileri mevziler almışlar, diğer cephelerde müthiş zayiata uğramışlardır

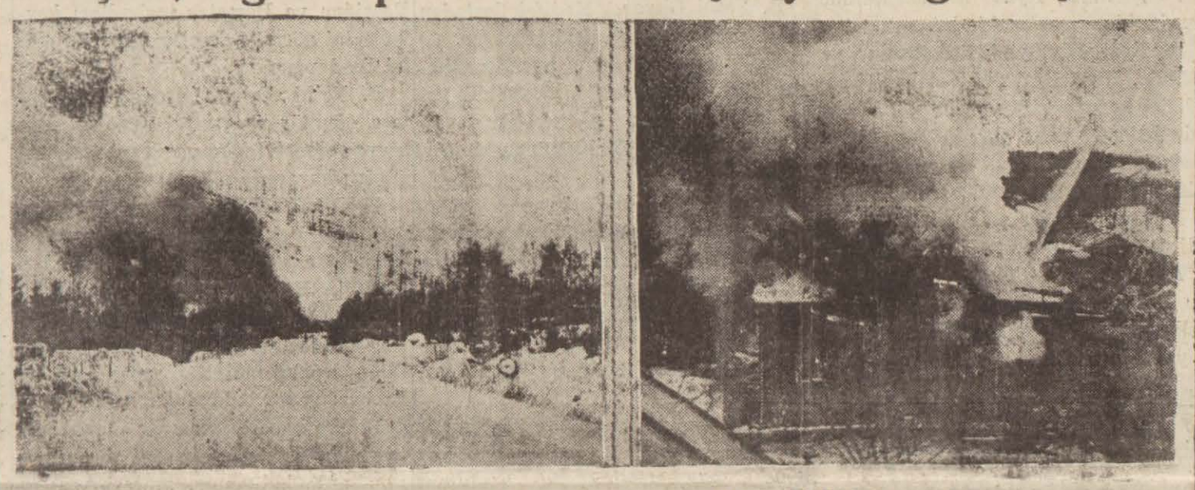

Rus bombaları altında yanan Fin şehirleri

Helsinki, 18 (Radyo) — Finlândiya ordoları başkumandanı Mareşal Mannerheim, neşrettiği bir beyannamede Fin ordusunun, şimdi Mannerheim hattının geri hatlarını müdafaa edeceklerini bildirmiştir.

Beyannamede deniliyor ki:

— Askerler; şimdi işgal ettiğiniz, toplarla mücehhez mevzilerde düşmanın hareketi durmuştur. Emin olunuz ki düşman bu müdafaa hatlarını yarmağa muvaffak olamıyacağı gibi yapacağı taarruzlarda daima kendi kanını akıtacaktır. Artık milletimiz, düşmanla yalnız başına harp etmiyecektir. Ecnebi memleketlerden mütemadiyen yeni kuvvetler toplanmakta ve vaziyet çok iyi inkişaf etmektedir.

Fin milleti hiç bir zaman ümidini kaybetmiyecektir.»

Roma, 18 (Radyo) — Finler, Vipori civarındaki köyleri tahliye etmişlerdir. Askerler, tahliyeden evvel köyleri yakmışlardır.

Londra, 18 (Radyo) — Stokholm'dan bildirildiğine göre, bugün yüzden fazla Sovyet tayyaresi, Finlândiyanın muhtelif şehirlerini bombardıman etmişlerdir. 10 Ölü vardır. Maddî hasar pek azdır.

Sovyet tayyarelerinden bazıları düşürülmüştür.

Paris, 18 (Radyo) — Finlândiya resmî mahfellerinde söylendiğine göre, Finlândiyaya doğrudan doğruya as -

— Devamı 5 inci sahifede —

Fransız Gazeteleri

Almanların, durmadan bitaraf vapurlara tecavüz ettiklerini yazıyorlar

Paris, 18 (Radyo) — Fransız gazeteleri, Kızılordunun muazzam dalgalar halinde Finlândiya mevzilerine yaptıkları hücumları kaydederken şu mütaleada bulunuyorlar:

«Finlândiyaya, tecavüze karşı medeniyetin bir kalesidir ve o şekkilde mukavemet etmektedir.»

Gazeteler, Norveçin kara sularında cereyan eden son hâdiseden de bahsetmektedirler. Övr gazetesi diyor ki:

«Almanlar durmadan bitaraf vapurları batırıyorlar. Berlin, (bu, bir harp kanunudur.) diyor. İngilizler Norveç kara sularında bir Alman harp gemisinde bulunan esirleri kurtarıyorlar, Berlin hükûmeti de bu defa Norveç hükûmetine çatıyor ve:

— Bu, işitilmedik bir tecavüzdür. Diyor.

Pöti Pariziyen gazetesi de Finlândiya mukavemetinden bahisle şunları yazıyor:

— Mannerheim hattı yıpranmıştır, fakat delinmemiştir. Sovyetler kütle halinde taarruzlar yaparak bu müdafaa hattını delmeğe çalışmışlardır. Fakat buna imkân yoktur. Sovyetlerin Sumam mıntakasının garbı ile Vuski de yalnız birinci müdafaa hatlarını

— Devamı 5 inci sahifede —

Süveyş Kanalında

Ingilizlerce geniş mikyasta istihkâmlar inşasına başlanmıştır

Mısırdaki İngiliz ordusundan bir kıta manevra halinde

Belgrad, 18 (Radyo) — Yugoslavya gazeteleri, İngilterenin Süveyş kanalı etrafında ve bilhassa İsmailiye ile Portsaidde geniş mikyasta istihkâmlar yapmağa başladığını yazıyorlar.

Gazeteler, ayrıca mitralyöz yuvaları inşa edildiğini, tel örgüleri gerildiğini ve büyük toplar yerleştirildiğini kaydetmektedirler.

"Anzak,, lar yakınşarkta

Mısırdan verilen haberler, Avusturalya ve Yeni Zelanda müfrezelerinin Yakınşarka geldiklerini bildirmektedir. Kanadalılar da evvelce İngiltereye ayak basmış bulunuyorlardı. Büyük harp içinde bu üç İngiliz dominyonunun askerlerine bir arada «Anzak» adı verilmişti. «Anzak»lar Türklere yabancı değillerdir. Büyük harp içinde Türkiyeye karşı en çetin mücadeleleri yapan bu Anzak askerleri idi. Harp sahnesindeki karşılıklı tanışmadan Türklerle «Anzak» lar arasında karşılıklı dostluk doğmuştur.

Filhakika bu defa Anzaklar Yakınşarka Türklerin düşmanları olarak değil, dostları olarak gelmektedirler. Anzakların bu defaki gelişleriyle 1914 harbindeki gelişleri arasında bir ehemmiyetli fark budur. Fakat diğer bir fark daha vardır ki o da gözden kaçmamalıdır. 1914 harbi çıktığı zaman Kanada, Avusturalya, Yeni Zelanda ile ana vatan olan İngiltere arasındaki münasebetler, 1932 senesindeki Westminister kanuniyle tesbit edilen bugünkü münasebetlerden çok farklı idi. 914 senesinde her üç memleket haricî münasebetleri bakımından İngilterenin müstemlekesi vaziyetinde bulunuyordu. Ve İngiltere 1914 senesinde harp ilân eder etmez, Kanadalılar, Avusturalyalar, Yeni Zelandalılar da derhal muharip vaziyetine düştüler.

Bu defa her üç memleket de gerek iç ve gerek dış münasebetlerinde müstakildir. Binaenaleyh 1939 harbi çıktığı zaman, bitaraf kalabilirlerdi. Bitaraf kalmıyarak onlar da harp ilân etmişler ve şimdi de askerlerini Yakınşarka göndermeğe başlamışlardır. Anzak kıtaları anlaşılıyor ki Mısırda bulunan İngiliz generali Wavellin kumandası altında bulunacaktır. Fransız yakın ve orta şark kuvvetleri, Suriyede bulunan general Weygandın kumandası altında bulunduğu gibi. General Weygandın kumandası altında bulunan Fransız kuvvetlerinin miktarı hakkındaki haberler 150 bin ile 400 bin arasında tehalüf etmektedir. Geçenlerde Pariaten verilen bir haberde de hakikî miktarın bu iki rakam arasında bulunduğu bildirilmişti. Demek ki Fransız askerlerinin miktarı aşağı yukarı malûmdur. İngiliz kıtalarına gelince; bu hususta daha sıkı bir ketumiyet muhafaza edilmektedir. Fakat İngilizlerin henüz toplanmıya başladıkları da nazarı itibara alınmalıdır.

Acaba bu İngiliz ve Fransız kuvvetleri Yakınşarkta kime karşı toplanıyor? Biz tereddüdsüz olarak bu suale cevap verelim: Yakınşarkta ve şarkî Akdenizde taarruza geçecek olan devlete karşı. Ve şunu da ilâve edelim ki böyle bir vaziyette Türkiye de giriştiği taahhütlerin çerçevesi içinde İngilizlerle ve Fransızlarla işbirliği yapacaktır. Bu hakikatin bugünden bilinmesinde büyük fayda vardır: Taarruz maksadını besliyenler varsa, maceraya sürüklenmekten vazgeçebilirler. Bugün Tunadan Hindistan hududuna kadar uzanan topraklar üzerinde sulhün muhafazasından başka bir gayesi olmıyan milletler yaşamaktadırlar. Hiç şüphe etmiyoruz ki bu memleketlerle yakın münasebetlere girişmiş bulunan İngiltere ve Fransa da bu mıntakalarda sulhün idamesinden başka bir gaye peşinde değillerdir. Fakat sulh bir tarafın arzusu ile muhafa -

— Devamı 4 üncü sahifede —

Adliye Vekilimizin dünkü tetkikleri

Şehri, müzeyi, Kültürparkı gezdi Halkevine de giderek çalışmalar üzerinde tetkikler yaptı

Millî Şefimiz İnönü, Adliye Vekilimizle bir arada

Şehrimizde bulunan Adliye Vekilimiz B. Fethi Okyar dün muhtelif tetkiklerde bulunmuş, şehirde bir gezinti yaparak Kadifekalesine kadar çıkmış, öğle üzeri Kültür Parkı ve oradaki tesisatı, hayvanat bahçesini gezmiş, öğleyin belediye tarafından Kültürparktaki Göl gazinosunda şerefine verilen ziyafette bulunmuş ve sonra asa-

—Devamı 2 nci Sahifede —

Inhisarlar Vekili

Fıçı ile de şarap satılacağını, bira buhranının kalkacağını söylüyor

İstanbul, 18 (Telefonla) — İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz, bugün Ankaraya dönmüştür. Gazetecilere beyanatında:

— Fıçı ile de şarap satılması için tedbirler aldık. En az bir fıçı alana kilosu onsekiz kuruştan verilecektir. Az ispirtolu içkilerin satışını çoğaltmak için yeni bir kanun hazırlıyoruz.

Mart iptidasına kadar bira buhranı kalkmış olacaktır.»

Demiştir.

Ingiliz kadınları

Cepheye giden amelenin yerlerini doldurmağa çalışıyorlar

Londra, 18 (Radyo) — Londrada, yarından itibaren bir milyon kadın, millî müdafaa için muayyen fabrikalarda vazife alacaktır. Bu miktar, yakın bir zamanda bir misli daha artacak ve cepheye gidenlerin yerleri, kadınlar tarafından doldurulacaktır.

Garp cephesinde

Havanın soğuk ve karlı olması yüzünden harekât büsbütün durdu

Garp cephesinde İngiliz suvarileri

Paris, 18 (Radyo) — Garp cephesinde tam sükûnet hüküm sürmekte devam ediyor. Bunun sebebi, iki gündenberi devam eden kar fırtınasıdır. Bütün cephe, karlarla örtülü bulunmaktadır. Ayni zamanda müthiş bir soğuk hüküm sürüyor.

Alman keşif tayyareleri, dün olduğu gibi bugün de görünmemiştir.

Fransız tayyareleri, Alman hatları üzerinde uçarak bazı fotoğraflar aldıktan sonra salimen üslerine avdet etmişlerdir.

Gökbayrak

Yeni Tefrikamız

Parti müfettişimiz B. Galip Bahtiyarın adapte ettiği, ve, millî heyecanlarımızı, okuma zevkimizi, alâka ve tecessüsümüzü tahrik eyliyecek harikulâde eser.

Bugünlerde başlıyoruz.

Fıkra

Filimciliğimizin Yo'u

BAHRİ SAVCI

Sinema bir san'atmıdır, değil midir? Bu; san'at üzerinde aydın bir kafa ile fikir yuğuran bir çok kimselerin, üzerinde durduğu bir münakeşadır. Fakat biz şimdi bu münakeşayı bir yana koyalım. Bugün bedii manada «güzel» in ve insan oluşlarının binbir nüansını tesbit etmeğe uğraşan san'atın, sinema projeksiyonu altında öldüğünü söyliyenler var. Buna karşılık; sinemanın, en bol ifade imkânlarına sahip olduğunu ve bütün san'atların terkibî karekterini kendi bünyesinde topladığını söyliyenler de var.

Bu karşılıklı iddiaları, kendi nazarî sahalarının mücerred kıymetleri içinde bırakalım ve başımızı şu gerçeğin uzerine eğelim:

Sinema, bugün, modernizm atmosferinin est'iği her memlekette, halkın zevk ve tahassüs hareketlerine mihrak olan bir hâdise şekline girmiştir. Her sınıf ve seviyenin kafa ve duygu derecelerini pek nazarı itibara almadan, hâkimiyet'ni bütün halk tabakalarına yayan bu müthiş kuvvet; memleketlerin kültürleri üzerinde düşünenleri şiddetle ilgilendirmektedir.

Sinema, ilk doğduğu gündenberi küçük bir artizan hareketi olarak değil, büyük bir sanayi faaliyeti olarak inkişaf etmektedir. Bu sebeple onu,, en mükemmel bir dereceye, ancak büyük sermayelerin at oynattığı memleketler meydana çıkarmıştır. Diğer yerlerde sinema tam manasiyle bir devlet sanayii olmadan hakiki bir varlık kabiliyeti gösterememiştir.

Bize gelince: Millî kurtuluşu takip eden yıllardan beri bir sinema tecrübesi yapmaktayız. Bu yıllar az değildir. Her hangi bir san'at; bir şuur kazanıp bir varlık olabilmek için onbeş seneyi aşan bir müddeti az göremez. Fakat bizim sinemacılığımız, bu devir içerisinde, bir çok kurdelâlar çevirmiş, lâkin eser haysiyetine sahip hiçbir film meydana getirememiştir. Herşeyin sebebi, teferruatın aldatıcı izahlarından ziyade, köklerin ana prensiplerinde arayan bir zihniyetle soralım: Bu neden böyle olmuştur?

Böyle olmuştur; çünkü: Bizde sinema, sosyal endişelerin putasında olgunlaşan bi rsan'at ve kültür hareketi telâkki edilmemiş, bilâkis bir «para» meselesi ve bir «ticaret metaı» sayılmıştır. Böyle olunca da gözlerimizi, bu hazin manzaranın acılığına katlandırmağa mecburuz.

Peki, sinemacılığımızdaki yolumuz müstakbel inkişaf prensibimiz ne olmalıdır?

Gene, sathî düşünüşlerin yalancı renklerinin alacalı parıltısına kapılmadan, düşüncelerimizi bir prensip inzibatı içinde taplıyarak diyelim ki: Bizim teknik bilgimiz ve filim sanayiini finanse eden kasamız Berlin, Paris, Holivud stüdyolarının gittiği yolda yaya kalmağa mahkûmdur. Fakat mahalli renkleri aksettiren bir filimcilik yoluna girebiliriz ve bu bizim hakiki yolumuz olur. Böyle olunca; filmi dolduran dekor imkânlarını bir anda halletmiş oluruz. Stüdyoların sun'i dekoru yerine bütün Türkiyenin her kasabasını, her mahallesini, her evini tabii bir dekor halinde kullanabiliriz. Bundan başka esas bir iki kahramandan başka, eşhas olarak halkı, halkın kendsini perdeye aksettirmek ne kadar mümkün ve ne kadar güzel olacaktır.

Bu suretle sinemamız bir taklid sun'iliği içinde soysuzlaşacağı yerde tabii bir muhtevalar imtizacı içinde san'atlaşacaktır.

İçki yüzünden

Bir kişi ağır yaralandı

Dün akşam kaharamanlar mahallesinde 1517 inci sokakta bir yaralama vakası olmuştur.

Kahveci Uşaklı Mustafa Toraman ile Mustafa Artuna ve kardeşleri İbrahim ve Ali Riza Artuna arasında kahvede rakı içmek meselesinden kavga çıkmış, üç kardeş kahveciyi sandalye ile dövmüşlerdir. Bunlardan Ali Riza, bıçakla Mustafa Toramanı baldırından ağır surette yaralamış ve suçlular, tamamen yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Zabıtada

SARHOŞLUK:

Karşıyakada Alaybeğinde amele Süleyman oğlu İbrahim, sarhoş olarak Yıldız oteli kahvehanesinde cam ve tabakları kırmış, garsona hakaret etmiş ve tutularak adliyeye verilmiştir.

KUMAR:

Bornovada Şadırvanlı çarşıda Rıza Taşdelenin kahvehanesinde kumar oynıyan kör Mustafa ile aşçı Hacı, Hayruş, Giritli Ali ve Mehmed çavuş zabıtaca suç üstü tutulmuşlardır.

KAMA TAŞIMAK:

Beştepeler mevkiinde arpacı tarlasında 106 sayılı evde oturan Hüseyin oğlu Hasan Kökdalın üzerinde bir kama bulunmuş, zabıtaca alınmıştır.

Muradiyede Halkevi faaliyeti

Muradiyeden yazılıyor:

Köyümüzde 939 yılı şubatında teşekkül eden halkevimiz geçen hafta köy pehlivanları arasında güreşler tertip etti. Halk büyük rağbet gösterdi, 2,3 bin kişi toplandı. Güreşlere yirmi çift pehlivan iştirak etti. Halk o gün bir spor bayramı gibi yaşadı. Bu güreşler devam edecektir' Geniş ölçüde diğer köy pehlivanlarının iştirakiyle de bir güreş tertip edilecektir.

Bundan başka Manisa öğretmenlerinden bir kafile evimizde bir konser vermiş ve konserde Anadolu şarkıları çalınmış ve söylenmiştir.

Manisa Halkevi başkanı Bay Azmi Önakın ve eski baş öğretmenimiz Avni Tuncay kısa ve özlü hitabede bulnmuşlardır. Köyümüz başöğretmeni bay Şaban Ertan (Halkevi nedir) konusu etrafında bir konuşma yapmıştır. Konsere kalkımız çok alâka göstermiştir. Muradiyeliler Halkevinin faaliytini çok yakından takip etmektedirler.

Halk diyor ki:

Pamuk ipliğinde fıat farkı

Alâkadarların çok haklı şikâyetleri

Denizlinin Babadağ (eski Kadıköy) nahiyesinde dokuma üzerine ticaret yapan iki vatandaş dün idarehanemize uğradılar ve şu şikâyeti yaptılar:

— Nazilli fabrikası, (20) numara pamuk ipliğini kooperatif ortaklarına ve serbest tezgâh sahiplerine 560 kuruştan vermektedir. Buna 2,5 kuruş da nakil masrafı ilâve edilince, bu iplikler Babadağa 562,5 kuruş üzerinden mal olmaktadır. Fakat fabrika, esasta basma fabrikası olduğu için Babadağ ihtiyacının ancak yüzde 10 - 15 ni karşılıyabilmektedir. Şunu da ilâve edelim ki, bu ipliklerin imalinde kullanılan pamuk, akala cinsidir. Mütebaki ihtiyaç ise Adana fabrikalarından temin edilmektedir. Ancak şu farkla ki, Nazilli fabrikası, ipliği, hem de akala cinsinden daha âdi olan klavlent pamuk ipliğini, 610 kuruşa satmaktadır. Buna bir de Babadağa kadar 30 kuruşluk masraf inzimam etmekte ve bu suretle iki tarafın, hem de kalite leri arasında fark olan iplikleri, ayrı ayrı maliyet fiyatları tutmaktadırlar.

Bu vaziyet, dokuma tezgâhtarlarını, ortakları ve bu mevzuda çalışan tacirleri şaşırtmak, fiyat müvazenesinde bozukluklar yaratmaktadır.

Bu fiyatlardan ya biri doğrudur, ya diğeri... Nazilli fabrikası daha iyi ipliği 50 kuruş aşağı verirken, Adana fabrikaları, nasıl olur da 50 kuruş fazla isterler?. Yahud da Nazilli fabrikası ziyanına mı mal veriyor?

Rica ederiz, bu şikâyetimizi tesbit ediniz.

ANADOLU — Ticaret Vekâletinin bu mevzu üzerinde nazarı dikkatini celbederiz, şikâyet hakikaten tetkike şayan bir mahiyet arzediyor.

—=★★=—

Torbalıdan göçmenlerin bir şikâyeti

Torbalıdan yazılıyor:

Bizler Bulgaristan göçmenlerindeniz. Torbalının Çaybaşı köyüne iskân edildik. Sudan kurtulmuş olan araziden 15 nufusa bir miktar arazi verilmiştir. Fakat bu arazi elimizden alınmış ve başkalarına tevzi edilmiştir.

Bu hal cumhuriyet kanunlarımızla kabili telif olamıyacağından hukukumuzun vikayesini rica ediyoruz.

ANADOLU — Vilâyet makamının bu işle meşgul olacağını umarız. Tevzi edilmiş arazi, nasıl olur da, geri alınır ve başkalarına verilir, anlıyamadık.

Talebe tetkikleri

Ankara Gazi terbiye enstitüsü son sınıf talebesinden kız ve erkek 15 genç, başlarında san'at muallimi Bay Cevad bulunduğu halde sümestr tatilinden istifade ederek Selçukta Efes harabelerini ziyaret ettikten sonra şehrimize gelmiş ve san'at okuluna misafir olmuşlardır. Gençler, bugün müzeyi ve eski İzmir hafriyatı ile şehrin muhtelif yerlerini ziyaret edeceklerdir.

Şehir Haberleri

Adliye Vekilimizin dünkü tetkikleri

— Baştarafı 1 inci sahifede —

rıatika müzesiyle eski İzmir hafriyatını ve Akşam üzeri Halkevini ziyaret etmişlerdir.

ŞEHİRDE GEZİNTİ:

Vekilimiz, sabahleyin İzmirpalasta hususî bazı ziyaretleri kabul etmiş. Vali B. Etem Aykut ve belediye reisi Dr. Behçet Uz ile vilâyet ve şehir işleri üzerinde konuşmuş, müteakiben beraberlerinde refikası, kerimesi olduğu halde şehirde bir otomobil gezintisi yapmıştır. Belediye reisi Dr. Behçet Uz, Adliye Vekilimizle refikası ve kerimesinin bindiği otomobili bizzat idare etmiştir.

Bu gezinti esnasında vali B. Etem Aykut ile, Vekilimizle beraber İzmire gelmiş olan Vekâlet teftiş heyeti reisi B. Sezai, hususî kalem müdürü B. Şakir Aksu ve daha bazı zevat ayrı otomobillerde kendilerine refakat etmişlerdir.

Vekil, evvelâ Güzelyalıya kadar gitmiş, dönüşte Bahribaba parkı üzerinden Kadifekalesine çıkmıştır. Dr. Behçet Uz burada, vücude getirilmekte olan cumhuriyet koruluğu, Kadifekalesinde yapılacak küçük dağ oteli, asfalt yollar ve ağaçlandırma işleri hakkında izahat vermiştir.

B. Fethi Okyar, Kadifekalesinden şehri temaşa etmiş, izahat almış, 40 direkli sarnıç, kaleler ve heyelân sahasını görmüş, otomobili ikiçeşmelik yolundan İsmetpaşa bulvarından ve altınparktan geçerek Kültürparka gitmiştir.

Burada da bir gezinti yaparak mevcud eserleri görmüş, müstakbel faaliyet etrafında verilen izahatı dinlemiş, kapalı atış paviyonunda atışları seyretmiş ve müteakiben Göl gazinosuna gelmiş, belediye tarafından şerefine verilen ziyafette bulunmuştur.

ZİYAFET:

Ziyafette vali, parti müfettişimiz İstanbul mebusu B. Galip Bahtiyar Göker, müstahkem mevki komutanı general Mahmud Berköz, belediye reisi Dr. Behçet Uz, parti başkanı B. Atıf İnanla bu zevatın refikaları ve kızları, seyahatlarında vekile refakat etmekte olan zevat hazır bulunmuşlardır.

MÜZEDE:

Adliye Vekilimiz saat on beşte refakatindeki bazı zevatla Gaziler caddesindeki asarıatika müzesini ziyaret etmiştir.

Müzeler müdürü B. Selâhiddin Kantar, müzede Adliye Vekilimizi ve misafirleri gezdirmiş, muhtelif eserler hakkında ayrı ayrı malûmat vermiştir. Adliye Vekilimiz ve refikaları verilen bu izahatı alâka ile dinlemişlerdir. Bu meyanda bilhassa imparator Domisyonos heykeli ile elbiseli Venüs ve Milâddan evvel ikinci asıra ait Türk tipi bir kadın portresi önünde fazla durmuş, ayni zamanda Miken devri medeniyetine ait bir mezar olan tarihî Küpü merak ve alâka ile tetkik etmiştir.

Vekil, müze defterine şu satırları yazmıştır:

«Selâhiddin Kantarın himmet ve bilgisi ile pek zengin bir hale gelmiş olan İzmir eski eserler müzesini hayranlıkla gördüm.»

ESKİ İZMİR MEVKİİNDE:

Adliye Vekilimiz buradan Namazgâhta Dikilitaş mevkiindeki eski İzmir hafriyatı yerine gelmiş ve yağmurun şiddetle devam etmesine rağmen burada bir saat kadar kalarak yer altı dehlizlerini, hafriyatta çıkan eserleri, bilhassa beş parmak kubbeleri, Poseidon ve Demeter mabudları heykellerini görmüş, bunlar üzerinde alâka ile durmuştur.

B. Fethi Okyar, buradan İzmirpalasa dönmüş ve geçtiği yerlerde yağmura rağmen toplanmış olan halk tarafından hararetle alkışlanmıştır.

HALKEVİNDE:

Adliye Vekili, saat on sekize yakın Halkevine gelmiş, Halkevi reisi Dr. Hüseyin Hulki Cura ile idare heyeti azası tarafından karşılanmıştır. Vekil, Halkevini gezdikten sonra üst kat salonda parti müfettişi ve reisi ve daha bazı zevat bulunduğu halde Halkevi idare heyeti azası ile muhtelif mevzular üzerinde bir saat süren hasbihallerde bulunmuş, müteakiben İzmirpalasa dönmüştür.

BUGÜN:

Adliye Vekilimiz bugün İzmirde muhtelif tetkikler yapacak, vilâyet, komutanlık belediye reisliği ve partiyi, adliyeyi ziyaret edecek, yarın Bergamaya giderek oradaki eski eserleri görecektir.

Fırtına

Denizde bazı zararlar yaptı

Evvelki gece saat yirmi dörtten sonra şehrimide çıkan müthiş bir lodos fırtınası, denizde bazı kazalara sebebiyet vermiştir.

Haber aldığımıza göre menderek dışında bulunan boş bir kaç sandal parçalanmıştır. Konak vapur iskelesi civarında bir sandalda uyuyan iki genç, fırtına esnasında küreklere sarılarak sandalı güç halle menderek içine sokmuş, muhakkak bir tehlikeyi atlatmışlardır. Karataş iskelesine bağlı yelkenli kömür kayıkları da büyük tehlike geçirmişlerdir. Nüfusca zarar olmamıştır.

Şiddetli yağmur ve doludan sonra fırtına, sükûnet bulmuştur.

Eski Izmir

Tamamile meydana çıkacak

Türk tarih kurumu başkanlığı, eski İzmir hafriyatına büyük ehemmiyet atfetmektedir. Kurum başkanlığından şehrimizdeki alâkadarlara gelen bir mektupta eski İzmir hafriyatına kurumun yardım etmek istediği bildirilmiş, ikmali için neye ihtiyaç olduğu sorulmuştur. Kurum başkanlığı, icabederse İzmire profesör ve mimarlar göndereceğini de bildirmiştir.

Kongre

İzmir verem mücadele cemiyetinin senelik kongresi bugün saat 17 de cemiyetin beyler sokağındaki binasında akdedilecektir.

RADYO

Bugünkü program

12 30 Program ve memleket saat ayarı
12 35 Ajans ve meteoroloji haberleri
12 50 Türk muziği (Pl.)
13 30/
14 00 Müzik Senfonik müzik (Pl.)
18 00 Program ve memleket saat ayarı
18 05 Müzik: Radyo caz orkestrası
18 40 Konuşma (Umumî terbiye ve beden terbiyesi)
18 55 Serbest saat
19 10 Memleket saat ayarı Ajans ve meteoroloji haberleri
19 30 Türk muziği: Geçit konseri (on okuyucu sıra ile)
Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Kemal N. Seyhun, Cevdet Kozan, Cevdet Çağla, İzzeddin Okte
20 15 Konuşma (Fen ve tabiat bilgileri)
20 30 Türk muziği:
Çalanlar: Reşad Erer, Fahire Fersan, Refik Fersan, Fahri Kopuz.
21 15 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın)
22 15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat)
22 30 Müzik: cazband (Pl.)
23 25/
23 30 Yarınki program ve kapanış

—=★★=—

Urla'da

Zeytincilik faaliyeti artıyor

Urladan yazılıyor:

Urla merkezinde 1-2-1940 tarihinden 15-2-1940 tarihine kadar devam eden bir zeytincilik kursu açılmıştır. Kasabanın muhtelif şose kenarları ile içmeler aşılığında 410 ağaç fennî olarak budatılmıştır. Kursa iştirak eden yirmi zeytinci ile birlikte Urla Örnek fidanlığında 26 aşılamanın fennî dikim şekilleri ziraat vekâleti mıntaka zeytin bakım memuru B. Nevzat Yılmaz tarafından gösterilmiş, geceleri Halkevi binasında da halka açık olarak zeytincilik dersleri verilmiştir. Kursa iştirak eden zeytincilerin umumî bilgileri artırılmşı, muhitte zeytinciliğe karşı derin bir alâka uyandırılmıştır.

Yapılan denemede 12 zeytinci kursta muvaffak olarak ehliyet almışlardır. Urla kazasında budama işlerini kurs görmüş ustalar yapmaktadır.

—=o★o=—

Ödemişteki cinayet

Ödemişte Zeytinlik köyü civarında kırda bıçakla öldürülen 17 yaşında Hüseyin Gülletin katilinin Hakkı oğlu 30 yaşlarında Fevzi Çırak olduğu anlaşılmış, suçlu tutulmuştur.

Vefat

Gazetemizin Bergama muhabiri ve Bergama müze müdürü Osman Bayatlının büyük dayısı Kırkağaç tüccarlarından Eşref Bayat vefat etmiştir.

Mumaileyh şahsî teşebbüslerinde muvaffak olmuş, hayatında herkese iyilik yapmakta haz duymuş bir zat idi. Yeğeni Osman Bayatlı ile oğlu Edip Bayat ve bütün aile efradına baş sağlığı dileriz.

ISLAM TARIHI

Hz. Muhammed

YAZAN: M. Ayhan

—129—

Şimdi harp sahasında hâkimane naralar atarak saldıranlar; yalnız mücahidlerdi. Kureyşiler kılınçlarını fırlatarak;

— Teslim!

Diye bağrışıyorlardı. Bir kısmı ise develerine, atlarına binerek kum tepelerinin arkasına doğru kaçışıyorlardı.

Düşman ordusunun efradı, kendi başının derdine düşmüştü. Esirler aman dileyorlardı.

Kureyşin maruf reislerinden Umeyye ; vaziyete baktı ve o da yese düştü. Şişman vücudunda artık çarpışacak mecal kalmamıştı. Saatlerdenberi boğuşuyordu. Fakat artık şimdi bunun ne faidesi vardı; ordu münhezim olmuştu.

Kaçmak imkânı yoktu. Ölüm muhakkaktı. Buruşuk alnından akan teri silerek; düşündü:

— Teslim olmak... En kestirme yol bu idi..

Tam bu esnada karşısına Avfin oğlu Abdurrahman çıktı. Onların eski bir dostlukları vardı. Birbirlerini seviyorlardı. Umeyye onu görünce;

— Ya Abdurrahman -diye bağırdı- beni himaye et!... Olan olmuştur. Beni kurtar!..

Abdurrahman da onu görmüştü..

— Peki Ya Ümeyye.... Beni takip et!..

Ümeyyenin yanında oğlu Ali de vardı. Baba, oğul, Abdurrahmanı takip ettiler.. Biraz ilerde Ebu Cehili gebertenlerden Muavviz şehid düşmüştü.

Bir aralık; Ümeyye; hâlâ çarpışan kuvvetlere baktı... Bir muharip; kılıncı bütün kuvvetiyle sallıyor, kahramanca bir şekilde önüne geleni kırıp deviriyordu. Ümeyye hayret ve dehşetle bakıyordu:

— Ya Abdurrahman!.. Şu kim, şu kahraman kim?

Abdurrahman başını çevirdi. Ümeyyenin işaret ettiği muharibe baktı:

— Resulü Ekremin amcası Hazret Hamza!..

Dedi.. Ümeyye mırıldandı:

— Hep bu adam... Ordumuzu bu hale getirenlerin başında bu adam duruyor...

Yanlarından bir kaç islâm mücahidi geçiyordu... Ümeyye; soğuk bir ter tabakasının vücudunu istilâ ettiğini duydu. Kendi kendine;

— Eyvah -diye söylendi. Bilâl Habeşî geçiyor.... Beni görmese bari..

İhtiyar kureyşi başını eğmiş idi... İslâm müezzininin kendisini görmesi, başının uçması demekti. Çünkü Mekkede ona neler, ne işkenceler, ne cefalar tatbik etmemişti?

Şimdi iyice hatırlıyordu..

Bilâl, vaktiyle kendisinin kölesi idi. Onun islâmiyete girdiği haber alınınca her gün akla, hayale sığmıyan bir sürü işkenceler içinde onu tekrar dinden çıkarmağa çalışmıştı.

Bilâli, kızgın kumların içine yatırdıktan sonra boğazına kadar taşlara gömerdi.

Bilâl; taşlar altında ezilen, kumlar üstünde yatan vücudunun bütün ıstıraplarına rağmen:

— Allah birdir,

Diyerek mukabele ederdi. Bir gün Hazret Bilâlın boynuna bir ip takmıştı.. Diğer kölelerini çağırtarak;

— Şu herifi dinden dönünceye kadar sürüyün!.

Demişti ve bu emir de tatbik edilmişti. Adeta bir cesed halinde şehrin bir ucundan öbür ucuna kadar boynunda ip olduğu halde sürüklenmişti.

Şimdi ise o hâkim, kendisi mahkûm mevkide bulunuyordu. Bunların intikamını alması çok tabiî ve hakkı idi.

Ne korkunç dakika idi o?

Endişeyi, diğer bir endişe takip etti. Çünkü Bilâli Habeşinin arkasından biri görünmüştü. Ümeyye;

— Eyvah -diye inledi- Ammar ibni Yaser geliyor. Ümeyyenin inlemeğe ve titremeğe hakkı vardı. Çünkü o da Ammar da; Resulü Ekreme daha ilk günlerinde hattâ hemen hemen ancak üç dört kişinin islâmiyete inandıkları sırada müslüman olmuştu. Bunu gören kureyşiler; o günden başlıyarak hemen her gün ta hicrete kadar fırsat buldukça yakalamış, onu kumların üzerine yatırıp sopalarla, kamçılarla, dövmeği, yaralı, baygın bir hale getirmeği adet edinmişlerdi.

Ammarın babası, Yemenli Yasar ile anası Seniye de ayni mezalimi görmüşler, ayni işkenceleri çekmişlerdi. Ümeyyenin endişesi, bir kaç saniye sonra tahakkuk etmiş ve Hazret Bilâl onu görmüştü.

— Ne sen ha!.. Sensin ha?

Bilâl bağırdı.

— Arkadaşlar! işte kâfirin, işte zalimlerin en büyüğü; yetişin; gebertelim.

Bu feryadı duyanlardan bazı mücahidler, sesin geldiği tarafa fırladılar. Hazret Abdurrahman için yapılacak hiç bir şey kalmıyordu.

Çünkü mücahidlerin pek haklı olan infial ve hiddetlerinin önüne geçemezdi.

Meaz ile bazı mücahidler Ümeyye; ve bu aralık Ammar de Ümeyyenin oğlu Aliye hücum etmişlerdi. Mücadele çok kısa sürdü.

Baba oğul bir dakika sonra kanlar içinde yuvarlanıp ölmüşlerdi.

— Devam edecek —

Bir Alman gazetesi Finleri takdir ediyor

Paris, 18 (Radyo) — Volkişer Beobahter gazetesi, Finlândiyaya yapılan mütemadi taarruzlardan bahisle uzun bir makale yazmış ve Finlerin cansiperane müdafaalarını tebarüz ettirdikten sonra, kahraman Fin milletinin kat kat fazla kuvvetler karşısında uzun müddet mukavemet edemiyerek boyun eğmeğe mecbur kalacağını kaydeylemiştir.

Alman gazetesinin bu makalesi, Moskovada memnuniyetle karşılanmamıştır.

Taner

Askerî ittifakı tekzip ediyor

Helsinki, 18 (Radyo) — Finlândiya hariciye nazırı M. Taner beyanatta bulunarak Aftan Bladet adlı İsveç gazetesinde, Finlândiyanın harp devletleriyle bir askerî yardım paktı akdetmiş olduğu hakkında Stokholmda çıkan şayiaları reddetmiştir.

Romanya millî müdafaa istikrazı

Bükreş, 18 (Radyo) — Romanya millî müdafaası için satışa çıkarılan dahilî istikraz tahvilâtı son derece geniş mikyasta rağbet görmüştür.

Kral Karol on milyon ve oğlu veliahd Grand Voyvod Mihail de iki milyon ley kıymetinde tahvilât almışlardır.

Zigana yolu açıldı

Bayburd, 18 (A.A.) — Bayburd - Trabzon arasındaki Vakuk ve Zigana dağ yolları açılmıştır. Bu suretle iki aydanberi durmuş olan münakalât yeniden başlamış ve son zamanlarda hissedilmekte olan havayici zaruriye sıkıntısı bertaraf edilmiştir. Kap dağı yolu da bir iki güne kadar açılacaktır.

Gümüşhane valisi yanında kızılay müfettişi ile üçüncü umum müfettişlik maarif müşaviri olduğu halde Siran Kelkit felâket mıntakalarında teftişte bulunmaktadır.

Mussolini

Bazı generallerden izahat aldı

Roma, 18 (Radyo) — Başvekil B. Mussolini, bugün Sardonya kumandanı general Kambo Skala ile general Villantatiyi ve Arnavudluk ordusu başkumandanı general Celozoyu kabul etmiş ve kendisine verilen izahatı dinlemiştir.

Ruzvelt

Panamaya vasıl oldu

Paris, 18 (Radyo) — Nevyorktan alınan son haberlere göre, Amerika cumhurreisi Ruzvelt, bugünlerde Floridadan Panamaya gidecek ve oradaki müstahkem mevkileri taftiş edecektir.

Nevyork, 18 (Radyo) — Tuskaloora kruvazörü, bugün reisicumhur Ruzvelti hamilen buraya gelmiştir. Reisicumhur, merasimle karşılanmıştır.

TEBLİĞLER

Paris, 18 (Radyo) — Fransız kargâhının sabah resmî tebliği:

Garp cephesinde kayda şayan hiç bir hâdise olmamıştır.

Berlin 18 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Merzigin garbında hücum kıtalarımız tarafından yapılan bir hareket neticesinde müteaddid esir aldık. Alman harp gemileri 11 - 17 şubat haftası içinde düşmanın emrinde bulunan 32 ingiliz, Fransız ve bitaraf vapur batırmışlardır. Bunlar 128.174 tona baliğ olmaktadır. Dün şimal denizi üzerinde bir ingiliz Bristol Blenheim tayyaresi ile bir Messerschmit arasında müsademe olmuş ve ingiliz tayyaresi düşürülmüştür.

SON HABERLER

Finlândiyayı tehlikeden kurtaracak yegâne kuvvet

Hollanda matbuatı, Ingilterenin bir kuvvei seferiye ile denizden Finlândiyaya yardım edilmesini tavsiye ediyor

Amsterdam, 18 (Radyo) — Hollanda matbuatı, Finlândiyanın müşkül vaziyete düştüğünü ve bu kahraman milletin kurtarılması için esaslı suretle yardım edilmesi lâzım geldiğini ileri sürmektedir.

Gazeteler, Finlândiyayı mahvolmaktan kurtaracak yegâne kuvvetin İngiltere olabileceğini kaydediyorlar. Ve ingiliz donanmasının, bir kuvvei seferiye ile bir an evvel harekete gelerek Mormanskı abluka etmesini ve karaya asker çıkarıp Finlândiyaya zahir olmasını tavsiye etmektedirler.

Stokholm, 18 (Radyo) — Finlândiyaya ordu göndermek suretiyle yardım etmekten imtina eden hükûmet, umumî efkâr nazarında mesul addedilmektedir.

Halkın, nümayişler yaparak Finlândiyaya asker gönderilmesini istiyeceği söyleniyor.

Stokholm, 18 (Radyo) — İsveç hükûmeti, Almanya ile Rusyayı ayaklandırmamak maksadiyle Finlândiyaya ordu göndermemeği ve yalnız mühimmat ve silâhla yardım prensibine sadık kalmağı muvafık bulmuştur. Bundan dolayı, diğer her hangi bir devletin İsveç topraklarından müsellâh ordular geçirip Finlândiyaya sevk etmesine de müsaade edilmiyecektir.

Alâkadar makamlar, İsveç hükûmetinin bu hattı hareketini tasvip etmekle beraber, Kopenhagda toplanacak olan İskandinavya devletleri hariciye nazırlarının bu mesele hakkında mühim kararlar vereceklerini tahmin ediyorlar.

Çörçil

Yarın beyanatta bulunacak

Londra, 18 (Radyo) — Bahriye nazırı Lord Çörçil, önümüzdeki salı günü Avam kamarasında beyanatta bulunacak ve Norveç sularında yakalanan Azmark adındaki Alman vapuru hâdisesini izah edecektir.

Istanbul maçı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Bugünkü maçta Galatasaray Süleymaniyeyi 1 - 5, Beşiktaş Beykozu 2 - 4 ve Fenerbahçe Hilâli 6-8 yendiler.

Von Ribentrop bir sulh projesi verecek

Sumer Vels, H tler, Göring ve Von Ribentropla konuşacak, müteakiben Parisle Londraya gidecek

Nevyork, 18 (Radyo) — Amerika hariciye müsteşarı Sumer Vels, İtalyadan sonra Almanyaya gidecek ve oradaki tetkikatını ikmalden sonra ingiltere ve Fransaya geçecektir.

Nevyork, 18 (Radyo) — Dün refikası ile birlikte İtalyan bandıralı Reks vapuruna binerek Romaya müteveccihen hareket eden Amerika hariciye müsteşarı Sumer Velsin, ay sonundan evvel Napoliye muvasalat edeceği ve derhal tetkikata başlıyacağı söyleniyor.

Sumer Velsin maiyetinde müteaddid katiplerle bir muavin bulunmaktadır.

Amsterdam, 18 (Radyo) — Amerika hariciye müsteşarı Sumer Vels, Berlinde Hitlerle Mareşal Göringle ve hariciye nazırı Von Ribbentrop taraflarından kabul olunacaktır.

Hariciye nazırı Von Ribbentropun Sumer Velse altı maddeden ibaret bir sulh projesi vereceği söyleniyor.

Alâkadarların iddiasına göre, bu projede, Almanya müstemleke istiyecek ve ancak o suretle sulha ve hatta tahdidi teslihata razı olabileceğini beyan eyliyecektir.

Ingiliz matbuatı

Finlândiyaya yardım etmek istemediklerinden Isveçle Norveçi tenkit ediyor

Londra, 18 (Radyo) — Matbuat, Finlândiyaya esaslı surette yardım etmek istemiyen İsveç ve Norveç hükûmetlerini acı neşriyatla tenkit etmektedirler.

Gazeteler, faik Rus kuvvetleri ile çarpışan küçük Finlândiyanın mutlak surette yardıma muhtaç olduğunu kaydettikten sonra, uluslar sosyetesi esas nizamnamesinin 16 ıncı maddesi mucibince de İsveçle Norveçin tecavüze uğrıyan komşuları Finlândiyaya yardım etmekle mükellef bulunduklarını ilâve ediyorlar.

Fransa Hükûmeti

Bütün devletlerden ziyade Finlândiyaya yardımda bulundu

Paris, 18 (Radyo) — Fransanın Finlândiyaya yaptığı yardımlar, milletler cemiyeti azası devletlerin hepsinden fazladır. Fransızların, Finlândiyaya yaptıkları yardım; tayyare, harp levazımı ve en son sistem tank dafi toplarına ve ağır toplara şamildir. 15 kânunsaniden beri Fin kuvvetleri, bu harp malzemesini Sovyetlere karşı Kareli cephesinde kullanmışlardır. Finlândiya aserî makamları, bilhassa nakli güç, ağır topları tercih etmişlerdir. Fransız ve İngilizler harp malzemesi fabrikaları, Finlândiyaya malzeme yetiştirmek için hududsuz kredi açmışlardır. Her türlü harp vasıtasının Finlândiyaya naklinde Fransızlar, hiçbir zorluğa maruz kalmamışlardır.

Matbuatımız

Paristen Istanbula müteveccihen hareket etti

Paris, 18 (Radyo) — Bir haftadan beri burada bulunmakta olan Türk matbuat heyeti, bugün semplon ekspresiyle İstanbula müteveccihen hareket etmişler ve istasyonda bir çok zevat tarafından uğurlanmışlardır.

Bursa seylâp felâketzedeleri

Ankara, 18 (Radyo) — Bursa vilâyeti dahilinde Mustafa Kemalpaşa kazası seylâp felâketzedelerinin ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere Ankara kızılay umumî merkezi tarafından Bursa kızılay kurumuna 30 bin lira daha gönderilmiştir. Evvelce de 20 bin lira gönderilmişti.

Bursa Turing spor kulübüne Ticaret Vekâletinden 2000 lira gönderilmiştir. Bu para ile Uludağdaki tesisatta mevcud noksanlar ikmal edilecektir.

Bursa Atatürk stadyumunun ikmali için ayrıca 15,000 lira gönderilmesi de kararlaştırılmıştır.

Çin Kıtaatı

Ateşler içinde kalan Naning şehrini işgal etmeğe başladılar

Sunkin, 18 (Radyo) — japon kıtaatı, Naning şehrini tamemen tahliye etmişlerdir. Şehir, dündenberi ateşler içinde bulunmaktadır. japon askerlerinin, çekilmeden evvel şehre ateş verdikleri tahmin olunuyor.

Berlin, 18 (Radyo) — Çin kıtaatı, japonlar tarafından tahliye edilmiş olan Naning şehrini bugün cenuptan ileriliyerek işgal eylemişlerdir.

Muğlada zelzele

Uca nahiyesinde 44 ev oturulamıyacak hale geldi

Ankara, 18 (Hususî) — Dün İneboluda şiddetli olmak üzere iki zelzele vuku bulmuştur.

Muğlanın Gökova nahiyesinin merkezi olan Ucada vuku bulan ve umumî olduğu tesbit edilen şiddetli bir zelzele 44 evi oturulamıyacak vaziyete getirmiş, resmî daireler de nisbeten harap olmuştur.

Dağda bulunan iki kişi, üzerlerine düşen kayalardan yaralanmışlardır. Başkaca nüfus zayiatı olmamıştır.

Bayburdla Zigana arasındaki yollar, iki ay kapalı kaldıktan sonra nihayet açılmış, nakil vasıtaları işlemeğe başlamıştır.

Kop dağı yolu da yakında açılacaktır.

Gümüşhane valisi, Şiran ve Kelkit felâket sahalarında bizzat tetkikler yapmaktadır.

HÂDİSELER-BİLGİLER

Şimal Denizi

Gerek umumî harpte, gerekse şimdiki harpte şimal denizi başlı başına bir rol oynamış ve oynamaktadır. Belki, müstakbel deniz ve hava muharebelerinde de şimal denizi gene mühim bir mevkie sahip olacaktır. Bu itibarla, şimal denizini daha yakından tanımak faydalı olur.

Avrupanın şimali garbisinde İskandinavya ve Jutland yarımadaları Almanya ve Felemenk sahilleri ile Britanya adaları arasını kaplıyan şimal denizi, dünyanın en fırtınalı, en tehlikeli ve çok sert denizleri arasındadır. Çünkü bu deniz, çok derin değildir. Hele cenup taraflarında şimal denizinin vasatî derinliği 30 metreyi ancak bulur. Ortalarında derinlik 75, şimalde 120 metredir. Bazı yerlerde derinlik çok azalır. Britanya adalarının şarkındaki Doggerbank, bu az derin yerlerden biridir. Bir kaç bin sene evvelki tarihe bakarsak, şimdi şimal denizini kaplıyan kısmın kara halinde bulunduğunu görürüz. Britanya adalarını Avrupanın şimaline bağlıyan bu geniş ovaları, Atlas okyanusu, nisbeten yakın bir geoloji devrinde kaplamış ve burası, bir deniz halini almıştır.

En derin yerler, Norveç sahillerindedir. Buralarda karadan yirmi mil açılınca deniz 300 metre derinliği bulur. Skager Rak (Umumî harpteki meşhur deniz muharebesinin vuku bulduğu yer) boğazının ağzında bu derinlik 700 metreye kadar iner. Şimal denizi kıyılarında sıralanan fiyorların, koyların ve haliçlerin en mühimmi sayılan bu deniz kolu, Norveçi Danimarkadan ayırır ve Koltegat boğazı vasıtasiyle şimal ve Baltık denizlerini birleştirir.

Şimal denizinin mesahası 550,000 kilometre murabbaıdır. Yâni Kafkasyanın doğu şimalindeki Hazar denizinden (gölünden) biraz daha büyükçedir. Norveçin cenup sahili ve İngilterenin Şetland adalarından Dover boğazına kadar uzunluğu 600 mil ve İskoçya sahillerinden Danimarkaya kadar enliliği 420 mildir. Galais ile Dover arasında ve Dover boğazını teşkil ettiği yerde denizin derinliği 21 mile düşmüş bulunur. Dünyanın en çok balık avlanan ve pek bol balık çıkan yerlerinden bazıları şimal denizindedir. Bunlar arasında en mühimmi Dogger Bank etrafındadır.

Amerika

Belçikaya sekiz büyük vapur sattı

Nevyork, 18 (Radyo) — Sekiz büyük Amerikan vapuru, dört milyon dolar mukabilinde Belçika kumpanyalarından birine satılmıştır. Bu vapurlar, Amerika - Fransa ve Belçika arasında seyrüsefer edeceklerdir.

Ali Mahir paşa

Tayyare ile Hartuma gitti

Kahire, 18 (Radyo) — Mısır başvekili Ali Mahir paşa, refakatinde iki nazır olduğu halde bugün tayyare ile Hartuma hareket etmiştir.

Ali Mahir paşa, bir hafta kadar Hartumda kalarak tetkikat yapacaktır.

Afyon Halkevinde resim sergisi

Afyon, 18 (Hususî) — Afyon Halkevinde bir resim sergisi açılmıştır. Halk, sergiyi alâka ile gezmektedir.

Düşünceler

Gene bir Alman hülyası

Orhan Rahmi GÖKÇE

Dünkü Anadolu Brüksel mahreçli enteressan ve eğlenceli bir haber daha verdi:

Almanya, İtalya ile Rusyayı yaklaştırarak Avrupaya aid yeni bir taksim planı tatbikine çalışıyormuş:

Orta Avrupa Almanyanın, Kafkas ve Karadeniz sahilleri Rusyanın, Akdeniz ise İtalyanın..

Aç tavuğun muhayyilesindeki biçare emeller de ancak bu kadar olur. Almanyanın, kimin malını, hangi ümid ve hakla böyle bir taksime tâbi tuttuğunu sormak bile fazladır. Alman ihtiras ve megalomanisi, bitarafları, gayri muharipleri kendi tethiş dairesinin nüfuz ve tazyikine alabilmek için, yarın öbürgün bundan da daha ileri gidebilir.

Meselâ Şimalî Amerikayı japonyaya, Cenubî Amerikayı da kendisine ayırabilir. Avusturalyayı İspanyaya, Sudanı Macaristana peşkeş çekebilir. Yapar mı, yapar, çünkü Almanyadır bu.. Çatlıyan bir zurnadan, makul ve kulağa aşina sesi beklemek, bir hayli saflık olur.

Bundan sonra, işi biraz ciddî olarak mütalea edebiliriz:

Evet, Almanyayı terleten en mühim nokta, Komünizm ve Faşizm gibi iki zıd ideoloji, iki mukabil kutup arasında mekik fırlatıp ipliğini dokuyabilmektir. Roma - Berlin mihverinin sıklet merkezine, hattâ ve hattâ en cazip ve hedef noktasına ihanet eden Nazi siyaseti, şimdi bir taraftan Marksın ruhu önünde eğilip onun mezarına çelenk koymak, bir taraftan da İsaya ıstavroz çıkarmak gibi, ne birini, ne de öbürünü tatmin eden bir garabet ve tezad içinde yuvarlanmaktadır. Mussolini - vaktiyle bu sütunlarda şahsen ileri sürdüğüm tenkitleri hiç unutmadan söylüyorum - Alman siyasetine hâkim olan ruh ve fikir kararsızlığının usanç verici bulanıklığını ve, sıkışınca nereden nereye kaçabileceğini anladıktan sonra, kendi menfaatlerinin hangi noktada ve nasıl bir vaziyette mündemiç olduğunu daha esaslıca düşünmüş ve realist bir devlet adamı sıfatiyle vereceği kararı vermiştir. Bu kararın mahiyeti henüz malûm değildir, bu da muhakkaktır. Ne müttefikine iltifat etmekte, ne de eski muarızları olan İngiltere ve Fransayı kuşkulandırmak istememektedir. Çünkü Duçe bir vakitler, Akdenizi bir (İtalyan gölü) şekline sokmak istediğini söylemiş olmakla beraber, bunun Almanya yanında, biraz da Rusya menfaatine olarak silâha sarılmakla tahakkuk edemiyeceğini pekâlâ bilir. Çünkü bu, bir macera olur; hem de korkunç ve akibeti karanlıklarla dolu bir macera!.

İş ciddî safhaya ve karşılıklı çatışmaya döküldüğü gün, vaziyet, umulduğundan bambaşka safhalar arzetmek istidadındadır. İtalyanın mevkii ve coğrafî vaziyeti, ne Almanya ile mukayese olunabilir, ne de Rusya ile.. İtalya bir deniz memleketidir. Kendisine (Arzı mukaddes) gibi vadedilen yerlerde, silâhları ellerinde kuvvetli milletler ve müttefik gurupları vardır. İtalyanın bir kısım arazisi ve askerî teessüsleri, ana vatandan uzaklardadır. Bir harp patladığı gün deniz içinde bir şerit gibi uzanmış olan ana vatanın hali ile alâkaları kesilebilecek müstemlekelerin mukadderatı, pek de hoş olmıyabilir. Zigfrid ve Majinoda saplanan iki taraf kuvvetleri, kara harbini İtalyanın şimal topraklarında (Po vadisinde) verebilirler..

Bunlar, akla yakın ihtimallerdir. Böyle bir hataya düşmek, İtalyan değil, ancak Alman siyasetinden beklenebilir. Evet, bu bir macera olur. Kaldı ki, ideoloji sahasında Faşizm, Rusya ile mücadele halindedir ve bu mücadelenin sadakatinden şüphe edenler azdır. Çünkü bu sadakat, realitelerin de tesiri altındadır. İtalya için, Rusya ile hemhudud olmak öyle mi ?.. Fakat buna ihtimal verilemez. Hattâ ve hattâ Rusya, Komünizmi yıkarak yerinde gene eski Çarlığı ihyaya kalksa, taşıdığı emperyalist ruh itibariyle, İtalyanın Akdenizdeki menfaatlerine ve mevkiine düşmandır. Eger dünyadaki işlere akıl değil de delilik hâkim ise, bu söylediklerimizin kıymeti olmıyabilir. Fa-

—Devamı 4 üncü sahifede —

(ANADOLU) Hatayda:

Hatay, turizm bakımından çok zengindir

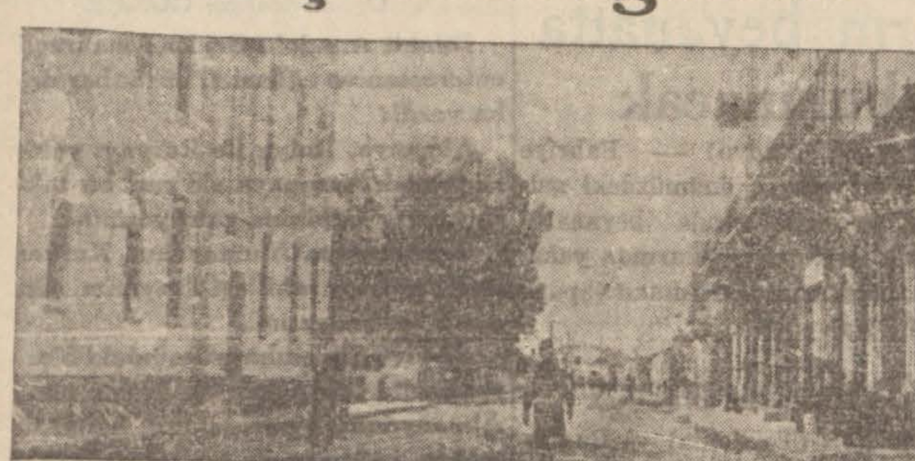

İskenderundan bir görünüş..

Başka yerlerde Karakış var. Orada bahar hüküm sürmektedir

YAZAN: *ALİ ENVER TOKSOY*

Htayı bir baştan öbür başa kadar gezdikten, kasaba ve köylerini tetkik ettikten, çam ve ardıç kokulu yaylalarında soğuk sular içtikten sonra şu karara vardım: Tabiat Hatayı eşsiz bir itina ile süslemiş. Bu tabiat güzelliğine bir de mevcud tarih ve medeniyet eserlerini katacak olursak Hatayın her bakımdan turistik bir belde olduğunu iddia ve kabulde ittifak ederiz.

Hakikaten öyledir. Bu zümrüd diyarın hangi semtinde bulunsanız ve başınızı ne yöne çevirseniz bir evvelkinden daha güzel bir manzara ile karşılaşırsınız. Hatayın yalnız şehirlerinde ve köylerinde değil, dağlarında, sularında, ovalarında da başka bir füsun. garip bir sihir ve özlü bir şiir var. Sanki her toprak parçası gizli bir letafet taşır, bir bedaat meşheridir.

***

Kara kışın büyük bir şiddetle hüküm sürdüğü bu mevsimde en sıcak veya mutedil iklimli yer neresidir? Deseler, bilâtereddüd şöyle cevap verirdim:

— İskenderun!..

Bir çok büyük suların don tuttuğu soğuk dalgalarının bunca cana kıydığı ve münakale imkânlarının azaldığı bir zamanda hararet derecesi daha on altıdan aşağı düşmemiş olan bir kasaba elbette mevsimin en sıcak ve binaenaleyh aranan bir kasabasıdır. Yaz sıcaklığı da bunaltıcı değildir.

Toroslardan ayrılıp Nur ve Elma dağları isimleriyle Süveydiyeye kadar uzanan Gâvur dağı en güzel manzarasını körfeze ayırmış gibi milyonlarca ağacın teşkil ettiği gür ve zengin bir yeşillik içerisinde bulutlara kavuşmakta, bu dağın alt düzlüğünde kurulan İskenderunda binalarının üstlerini kaplıyan kiremitlerden aldığı kızıl rengiyle bir lav halinde denize doğru uzanmakta.. Fakat, bulvar ve parklardaki ağaçlardan bir kısmı binaları aşan boyda oldukları için kızıllarla yeşil birleşmekte ve bunların imtizacı daha hoş ve çekici bir manzara arzetmekte..

İskenderun, Sancağın en çok alâka gören bir şehridir. Umumî ihtiyaçlarından bir çoğu giderilmiş, geniş caddeler asfaltlaştırılmış, büyük ve muhteşem binalar, medenî şehirlere mahsus çarşılar, otel, lokanta ve kraathaneler, parklar tesis edilmiş..

***

Antakyada teneffüs edeceğiniz havada hemen her mevsim hoş bir meyve ve çiçek kokusu vardır. Kışı, yaz ve baharlarda hava boşluğuna hep meyve ve çiçek kokusu siner. Ayni rayihayı insanlar da taşır.

Köprübaşı; İsmetpaşa ilk okulu, Gündüz sinema ve gazinosu, belediye dairesi, müze, vali konağı ve Halkevi gibi hepsi de modern mimarinin üstün muvaffakıyetlerinden olan altı eser işgal etmekte..

Ağaç ve bahçeye gömülen şehrin hangi kısmında ilerleseniz resmî veya hususî ayni şekilde muazzam ve muhteşem binalara, muntazam çarşılara, büyük mağaza, otel, kraathane ve lokantalara rastlarsınız. Asfalt cadde size Harbiyede otomobilinizden inmek ihtiyacını duyurur. Defne şelâlelerinin kapladığı maile bir türlü ayrılamıyacağınız güzelliklerle doludur.

Asırlardanberi ayni coşkunlukla ve mecrası dahilinde kıvrıla kıvrıla akan Asıyı ve Ası üzerindeki dolapları, yakınlarda yemyeşil, uzaklarda sisli dağları, düzlükleri kaplıyan bağ ve bahçeleri, sırtları tutan zeytinlikleri, yamaçları ihata eden ağaçlıkları temaşa etmek ve karşılaşacağınız sayısız eski eserler önünde tarihi düşünmek ne üstün bir zevktir..

***

Kazalardan her hangi birisine gidiniz. Bu arada bir köye uğrayınız. Muhakkak ki, önünüze ayrılmak istemiyeceğiniz güzellikler, güzel eserler çıkacaktır. Hele yaylalar?..

Hatayın yaylaları cidden son derece nefistir. Soğukoluk, Kocayazı, Nergizlik, Şenköy ve Beylan gibi tarif olunmaz güzelliklerle kaplı ünlü yaylalarda yazın bir kaç gün geçirmek bir senelik yorgunluğu gidermek için tamamiyle kâfidir.

Ruhumuzun değişikliğe ve istirahata olan ihtiyacı zamanımızda bilhassa artmış ve yeni şeyler görmek ve öğrenmek, tarihî eserler karşısında geçmiş devirleri düşünmek ve hatırlamak hususundaki meylimiz tezayüt etmiştir.

Hatay, bu ihtiyaç ve meyli en güzel şekilde tatmin edecek vaziyette ve turistler için lüzumlu bütün konfor ve kolaylıkları muhtevi bulunmaktadır.

Hatayı her seyahat sevene hararetle tavsiye ederim.

Çimdikler

Dalgınlık

Dalgınlık, müthiş denebilecek bir illettir. Maalesef ben de zamanı gelir, dalgınlık bahsinde hayli rekorlar kırarım. Dalgınlık, bir hayal kurmaktan, bir gafletten ileri gelirse, gene zararı yoktur, fakat sık sık tekerrür eden, hayatın en mühim hâdiselerine kadar sokulan bir hastalık halini alırsa, işte o fenadır. Meselâ, muayene ettiği hastanın koltuk altına dereceyi koyduktan sonra çıkıp giden ve hastayı unutan, berber aynasında kendi aksini görüp de «bir aşina, bir dost» diyerek koltukta doğrulup bu akse selâm veren, meyhane kapısında bağlanmış atının yelesini okşadıktan ve gözlerini öptükten sonra biraz ötede (yahu bizim at ne oldu) diye fitili alan dalgınlar, işte benim söylediğim cinstendir.

Ben de -yukarıda yazdığım gibi, maalesef- bu çeşit hastalar içindeyim. Zannediyorum ki, bu dalgınlık, biraz da hafıza züğürtlüğünden ileri geliyor. Geçen gün idarehaneye bir dost girdi, âdeta koşarak;

— Hele şükür -dedi- görebildim seni.. O kadar özlemiştim ki... Burada çalıştığını biliyordum. Tam üç sene, her bayram sana, tebrik kartı gönderdim, cevap alamadım..

Ve, boynuma sarıldı.. Ben de sarıldım ona... Fakat, lâf hepimizin ortasında, dostumu, beni yıllarca arıyan dostumu, matbaaya kadar gelerek beni görünce boynuma sarılan vefakâr arkadaşımı tanımamış, ismini hatırlayamamıştım.

— Sormayın -dedim- sormayın... Mesleğimize bağışlayın.

Dizime bir yumruk vurdu:

— Yahu, ne kadar da resmî konuşuyorsun? Bu da nereden çıktı?.

Yavaş yavaş terlemeğe başlıyordum. Dostum da, benim mütereddid ve yarı mahcup alâkamı hissetmişti. Kimbilir ya, beni belki sık sık rastgeldiğimiz günün adamı gibi, mazisini unutan ve inkâr eden bir insan olarak düşünmüştü. Fakat buna inanamadığını ve ihtimal veremediğini sonradan anladım..

Yavaşça eğildi:

— Allah aşkına -dedi- arkadaşların var, diye mi serbest konuşamuyorsun?.

— Hayır, dedim, ne münasebet, bizde böyle şeyler olmaz.

Fakat tereddüdüm berdevamdı. İçimden, hafızamın, dalgınlığımın suratına mütemadiyen hamle yapıyor ve bu arkadaşı bulmağa çalışıyordum.

— Şu hâlde?

Dedi.. Yüzüne hazin hazin baktım. Birdenbire daha yaklaştı:

— Sakın -dedi- beni hatırlıyamadın?

Derhal cevabımı verdim:

— Evet, maalesef!.

Dostum, heyecanlı bir sevinçle;

— Allah kahretmesin -dedi- sevindim bu cevaba.. Tanımamazlık, hem de hakikaten tanımamazlık, şimdi anladım. Fakat yapmacık, kaş kaldırıp göz çevirerek, şapkayı eğip yakayı siper ederek kaçmak yok.. Ona memnunum, ona müteşekkirim. Ben(........) değil miyim?.

Bu defa ben kalktım, dostumu bağrıma bastım.. Eğer bu dost biraz daha derin bir nüfuzu nazara, biraz daha mükemmel bir kavrayışa sahip olmasaydı, idarehaneden çıkıp gittikten sonra, kimbilir arkamdan neler söyliyecekti:

— Yazık!.. O da günün adamı olmuş. Burnu büyümüş, mazisini unutmuş.. Vaktiyle ıstıraplarını taksim edip kendilerine mahrumiyetlerinden. kaygularından, kavgalarından pay çıkardığı bütün arkadaşlarını bir tarafa fırlatmış.»

Ben ki, bunları göre göre, mezah namı altında bütün bu zavallılıklara karşı harekete gelmiş bir insanım. Bir hafıza yüzünden, bir dalgınlık yüzünden bu mevkie düşseydim, ne yapardım?.

ÇİMDİK

Deniz hâkimiyeti

İngilterede kaldıkça, Almanyanın muzaffer olmasına imkân yoktur

Londra, 18 (Radyo) — İngiltere millî müdafaa grubu nazırı Lord Çetfild. mühim beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Eğer düşman, Atlantik denizinde yollarımıza çıkar, Graf Von Spee zırhlısı gibi korsanlık yapar, veya mayin döker, gemilerimize hava taarruzları yapar, ticaret gemilerimizin seyrü seferine mani olursa umizin seyrüseferine mani olursa o zaman İngiltere tehlikeye düşebilir. Zaman zaman bu yüzden nazik vaziyetlerde kaldığımızı itiraf etmekten çekinmeyiz. Fakan İngiliz bahriyesi hiçbir zaman Alman deniz kuvvetlerinin esiri vaziyetine düşmiyecektir. Vasıtalarımızla denizlere dökülen mayinleri temizleyeceğiz, Hava kuvvetlerine karşı koyacağız. Deniz kuvvetlerimizle de icabında taarruz edeceğiz. Fakat çok kurnaz bir hasımla çarpıştığımızı kabul etmek lâzımdır. Onun için yese düşmeğe de lüzum yoktur. Neticede muhakkak muvaffak olacağız.»

Nazır, sözlerine devam ederek zamanı gelince, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin, bilhassa ihtiyat hava kuvvetlerinin düşmana neler yapacağını bütün dünyanın hayretler içinde göreceğini söyliyerek demiştir ki:

— Yıllardan beri harp hazırlığı yapmı şolan bir düşmanla karşılaşıyoruz. Kaplan zihniyetiyle hareket eden, kan dökmek isteyen bir düşmana karşı civanmertlikle ilâ nihaye karşı koymak fikrine saplanamayız. Avrupada İngiliz, Fransız ve Alman milletlerinin sulh içinde yaşamamaları için hiçbir sebep yoktur. Dünyada ya Naziliğin zorlu ve kahredici prensipleri, yahud bizim hürriyet prensibimiz ve kaidelerimiz hâkim olacaktır. Bu prensiplerden ikisinin birden dünyada hâkim olmasına imkân yoktur. Fakat muhakkak ki hürriyet prensipleri hâkim olacaktır. Biz demokrasi devletleri, tecavüze karşı mücadele için Sovyetler birliğini elde etmeğe çalıştık. O Rusyada ki daha altı ay evveline kadar efsanevî tabiî kaynakları, askerî kuvvetlerinin kıymeti esrarlı ve fevkalâde diye bahsediliyordu. Sovyetlerle anlaşamamaktan mütevellid teessüf, bize düşmez. Finlândiyaya yapılan kabul edilmez teklifleri ve tecavüzü, bizim yanımızda yer almış olan bir devletin yapmamasından memnun ve bahtiyarız. Finlândiya, gösterdiği mukavemet kudretiyle bütün dünyaca takdir edilmektedir.»

Hatip sözüne devamla şunları söylemiştir.

— Eğer Finlândiya, Polonya vaziyetine düşer, esir veya mahvolursa bütün dünya milletlerinin vicdanı sızlıyacaktır. Biz, Finlândiyaya elden gelen yardımı yapıyoruz ve yaptık.

Mannerhaymın Kızı

İsviçrede konferanslarına başladı

Berlin, 18 (Radyo) — Finlândiya başkumandanı mareşal Manner Haymın kızı, bugün burada bir konferans vermiş ve babasının eserini tebarüz ettirmiştir. Konferansta bir çok profesörlerle tanınmış zevat hazır bulunmuşlardır.

Sidoroviç

Napoliye gitti

Napoli, 18 (Radyo) — Romanya gençlik şefi Sidoroviç, bu sabah buraya gelmiş ve karşılanmıştır.

Sidoroviç İtalya Veliahtı Omberto tarafından kabul edilmiştir. Yarın, Pompea eserlerini ziyaret edecektir.

Yangın

Dün sabah saat 7,50 de Alsancakta 1471 inci sokakta 3 numarada oturan ingiliz tebaasından Çulgas oğlu M. Düsüvetin evinin bacasındaki kurumlar ateş almış, yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

(Anzaklar) yakın şarkta

— Baştarafı 1 inci sahifede —

za edilemez. Geçen ayın sonunda Hitler söylediği nutukta İngiltere imparatorluğunu dağıtmak kararını açık olarak bildirmiştir. Eğer bu milletlerin sulhunu, rahatını ve huzurunu bozmadan bu gayesini elde edecek olursa, bizim söyliyecek bir sözümüz yoktur. Fakat Hitlerin, İngiltere imparatorluğunu parçalarken, bütün yakın ve orta şarkı da ateş ve yangın içine atmak istediği de muhakkaktır. Almanların böyle bir proje üzerinde durdukları vaktiyle İskenderi ve Napolyonu karşılıyan zorlukların hallini bile düşündükleri Berlin gazetelerinin yazılarından anlaşılmaktadır. Bu şeçit tahrikât karşısında yakın şarkta sulhün muhafazasiyle alâkadar olanların ellerini kollarını bağlıyarak beklemeleri, Almanyayı, böyle bir maceraya atılmak için teşvik etmek olurdu. Anzak askerleri ve Suriyede toplanan Fransız kıtaları, Almanyayı ve bu nevi istilâ emelleri besliyen her devleti bu maceraya sürüklemekten menetmek için toplanmaktadır. Yakınşark sulhunun koruyucuları olarak gelen bu askerleri biz Türkler memnuniyetle selâmlarız.

A. Ş. ESMER

Eğlence:

Günün bulmacası

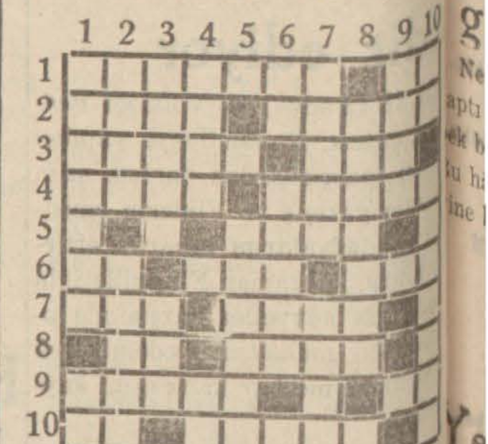

SOLDAN SAĞA:

1 — Lüks, ilenin kısaltılmışı. 2 — Ziya, memleket. 3 — Arkasına ... kırın getirilirse tereddüd manasına ... lir, Fransada bir şehir. 4 — İyiyi tüyü ayıran, yazı yazma vasıtaları... den biri. 5 — Öten bir kuş. 6 — ... hip, memnun, yokun aksi. 7 — ... üstündeki, bir şeyin üzerinde sabit ... lan kir. 8 — Alfabede bir harfin ... kunuşu, yemin. 9 — Lâkin, bir ... 10 — Kısa zaman, eski Türk papa...

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Yüz bulmuş, nota. — Ayak ... miklerinden biri, bakırdan yemek ... bı. 3 — Cebi delik, şüphe. 4 — İnsa... hayvandan ayıran kuvvet, yemek. 5 — Yemekle beraber yenen şey. 6 — ... da bayırda hayvan vurmak, bar... 7 — Boşanma, muvakkaten kullan... şeye mukabil verilen para. 8 — ... ça «okumak». 9 — Bir çiçek. 10 — ... kumaşın genişliği, merhamet.

Dünkü bulmacanın hal...

SOLDAN SAĞA:

1 — Patates, ye. 2 — Aşure, ... 3 — Pınar, lala. 4 — Akal, ra. 5 — Kanada. 6 — ırak, fa. 7 — Kasap, ... la. 8 — Hale, idam. 9 — Mabed, ... 10 — Eti, sanem.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Papalık, me. 2 — Aşık, ra... 3 — Tuna, asabi. 4 — Oral, kale. 5 — Ter, bed. 6 — Saf. 7 — Salı, dak... 8 — Kara, odun. 9 — Yılan, lâşe. 10 — Elâ, adam.

Düşünceler:

Baş tarafı 3 üncü sahifede —

kat aksi düşünüldüğü gün, İtalya ... Rusya ile Ak ve Karadenizde ... hayalen olsun yanyana komşuluk ... meğe değil, Almanyanın orta A... payı yutmasına bile rıza gösterem... ceği aşikârdır. Tarih burada, coğ... ya şuradadır. Her ikisinin müşt... ken gösterdikleri istikbal ise, ... meydandadır.

Demek ki, taksim var. Fakat ... nüz Finlândiya meselesi bile ha... dilememiştir. Baba mirası gibi pa... şılmak istenen sahalarda ise, yüz ... yondan fazla nüfusa malik mill... lerle İngiltere ve Fransa vardır.

İlâve edelim:

Amerika, Avrupa harbine işt... etsin, etmesin, sadece ve sadece ... di mevcudiyeti ile hâdiselere mü... sirdir ve zamanı gelince rolünü oy... mağa mecburdur.

Binaenaleyh, bu yeni Alman ... tamı da, İtalyanın gözünü boy... mak, Rusya ile Türkiye arasında ... kuşku uyandırmak, diğer bita... devletleri felâşa düşürüp kendi... yaklaştırmak gibi maksadlara ... veccüh etmiş bir manevra olarak ... lâkki edebiliriz. Fakat bu mane... da diğerleri gibi akim kalmağa m... kûmdur.

Orhan Rahmi GÖKÇ...

2 inci Şube

—57—

Henüz yirmi beş yaşında olan bu genç 914 senesinde iyi bir derece ile Paris harbiye mektebinden çıkmış ve mektepte gösterdiği fevkalâdelik sayesinde altı aylık stajdan sonra bu vazifeye verilmişti. Kendisi yakışıklı ve güzel bir gençti.

Ester, Madrahal rabıtasını temin eden genç, vak'anın şuyu bulmasiyle Fransaya sevk edildikten sonra, Musevî kızına gönderilen hakkı sükût hep bu gençle gönderiliyordu. Ve bu suretle aralarında hususî bir alâka da peyda olmuştu.

Dilber Musevî kızı artık Madrahalı değil, bu genci seviyordu ve sevgilisinin hatırı için bu içtimaa gidiyordu.

Reis, genel merkezden gelen mahud mektubu okumakla müzakereye başladı.

Umumî merkez riyaseti mektubu şu cümle ile bitiriyordu:

«Geniş ve dost bir muhit içinde dolaşan kafaların içindeki beyin ve idrakin bir incir çekirdeği bile doldurmıyacak kadar olması, şayanı hayret ve teessüf değildir de nedir?..»

Margarit, mektup hâdisesini biliyordu. Fakat, bu kadar ağır bir ifade ile yazılmış olduğunu tahmin etmiyordu. Maamafih :

— Aldananlar cezaya müstahaktır.

Diyerek bu ağır itiba hak vermekten kendini alamıyordu.

Ester ise yalnız dinliyordu. Kendisine sual açılmadığından, söze karışmıyordu.

O sırada dilber Ester kendi kadar güzel olan sevgilisini karşısına almış, onun mavi gözlerinden çıkan tatlı bakışları seyire dalmıştı.

Güzel Musevî kızı münakaşaları takip ediyor, zaman zaman dudak altından gülümsüyordu. O, herşeyi biliyordu... Fakat, o kadar sıkı bir takip altında bulunuyordu ki, ağzını açmak cesaretini kendinde bulamıyordu.

Sevgilisi asılzade idi.. İkinci şube teşkilâtının en temiz, en nazik genci idi.. Sevgilisini söyletmek için kalbini rencide etmek istemiyordu.

Rakip teşkilât, sevdiği kızda o kadar müthiş bir korku uyandırmıştı ki, bazan gecelerini uykusuz geçirdiği vaki oluyordu.

Sanki zavallı kıza her gün tehdid mektubu geliyordu..

Fakat Ester, o gece kararını vermişti..

Ester, sanki mevcud malûmatı ifşa etmek için vesile arayıp duruyordu. Evvelâ Margarit günlük raporunu verdi:

— Bugün yazıhaneye çok erken gitmiştim. Geceki hâdiseler beni uyutmamıştı. Yazıhanede tanımadığım bir şahısla karşılaştım. Yeni konmuş ufak ve telefon makinesine benzer bir kutuyu yerleştirmekle meşguldü. Doğrusu, evvelâ ne yapmak istediğini anlıyamadım. Bunu kendisinden sormak şüphe uyandırabilirdi. Ben yazıhaneye girince, tesisat yapılan yerin kapısı kapandı. Öğleden sonra birle iki arasında dilenci kıyafetinde birisi geldi ve usule riayet etmeden doğruca sahte Von Emlihin yanına giderek kulağına bir şeyler söyledi ve ayrıldı. Bu arada birisinin ikide bir:

— Makineleri bozuk olacak, konuşamıyorlar.

Dediğini işitiyordum. Maamafih ne söylenmek istendiğini bir türlü keşfedemiyordum. Saat dört olunca bir taraftan telefon edilmiş olacak ki, patronun kapısı kapandı ve telefon mütemadiyen işledi. Saat dört buçuk olunca dairede bulunanlar darmadağın oldular. Nasıl bir hâdise cereyan ettiğini bilmediğim için, oturduğum yerde titriyordum. O anda yalnız kaldım diye sevindim ve onların ayrılışını pencereden takip ettim.

Otelden epeyce uzaklaşmışlardı. Doğruca patronun hususî odasına koştum. Orasını boş zannediyordum. Bereket versin ki kapıyı açmadan anahtar deliğinden bakmağı düşünmüşüm.. Meğer oda boş değilmiş.. Yeni konulan makinenin masasının önünde birisi oturmuş, bir âleti kulaklarına geçirmiş, telsiz telgraf bekliyormuş gibi önüne eğilmiş, gazete okuyordu. Beni bir telâştır aldı, fakat kendimi çarçabuk topladım. Nasılsa bir iki saat sonra hep buluşacağız, bizzat haber veririm, diye düşündüm ve Madrahalı bile görmekten vaz geçtim.

Bana, hiç bir iş gördürmediler!.

Reis ve meçhul şahıs, bakıştılar.

Con, bu vaziyeti evvelce tesbit etmiş ve hâdise, tamamen onun anladığı gibi çıkmıştı.

Reis — Bu tesisattan haberimiz var, kızım!. O, bize de yarıyacak, ... rak etme!..

Dedi.

Meçhul şahıs, sevgilisine bu me... üzerinde bir kaç saat içinde cere... eden hâdisatı anlattı.

Madrahal, ancak o anda hakiki ... le karşılaşıyordu. Cahil haydud ... feil olmuş, ağzına geleni söyleme... başlamıştı.

Fakat reis, nihayet ihtarı savur... du:

— Ayıp -dedi- vazifesini lâyıkı... gören her hangi bir şahıs, düşman ... hi olsa takdirle yadedilir.. Bir kişi ... pimizi aldattı ve haftalarca par... larında oynattı.. Aldanmasaydın M... rahal!.. Biz, o heriften nasıl kurt... cağımızı düşünmeliyiz. Yoksa ... çamura atmakla kıymeti sakıt olma... Ve reis, bu sözleri söyledikten ... ra bakışlarını artist Kleriye çevir... — Madam, kaçırdığın Alman ca... su kimdir? Şahsi kanaatin nedir?

— *ARKASI VAR* —

Deniz harbi

Altmark vapuru hâdisesi yüzünden genişlemek tehlikesini gösteriyor

Nevyork, 18 (A.A.) — Altmarkın aptı Amerika efkârı umumiyesinde ok büyük bir tesir husule getirmiştir. u hâdise deniz harbinin genişliyece - ine bir işaret telâkki edilmektedir.

Vaşingtonun diplomatik mahfillerinde bu hususta hiç bir tefsirde bulunulmamakla beraber ingiliz amiralık makamı tarafından alınan enerjik tedbir tasvip edilmektedir.

Popoviçin beyanatı

Yeni kabine, Bulgaristanın sulhperver siyasetine devam edecektir

Belgrad, 18 (Radyo) — Yeni Bular kabinesinde hariciye nazırı olan Bulgaristanın Belgrad sefiri B. İvan pof bugün gazetecilere beyanatta ulunarak demiştir ki:

— Yugoslavya ve Bulgaristanın kınlaşmasına amil olan bir şahıs lmak itibariyle iftihar ediyorum. Bu gaye için kralımın emrini yerine getirmeğe azamî şekilde çalıştım. Es ki başvekil B. Köse İvanofun yolunu takiben sulh siyasetinin inkişafı hususunda elden geleni yapacağım. Kralın iradesi ve milletin arzusu dahilinde Bulgaristanın sulhperver Larici siyasetine devam edilecektir.

Finler Ladogada, büyük bir zafer ihraz ettiler

— Baştarafı 1 inci sahifede —

eri yardımda bulunulmaması hakkınaki İsveç siyasî mahfilleri kararı, arp üzerinde fazla bir tesir yapmıyaktır.

Ecnebi gönüllü ve harp malzemesiin Finlândiyaya gönderilmesine bu aların hiç bir tesir yapmıyacağı bilirilmektedir.

Helsinki, 18 (Radyo) — Dünkü Finndiya resmî tebliği, Kareli berza - nda Sovyet taarruzunun devam ettini bildirmektedir. Sovyet kuvvetle- bazı yerlerde Mannerheim ikinci müdafaa hattının yeni mevzilerine de rmişlerdir. Ladoga gölünün şimalinde düşman ağır zayiatla geri çekilmeye mecbur edilmiştir. Kummo mıntasında Sovyet kayak müfrezeleri ile uzun zamandanberi cereyan etmekte lan muharebe sona ermiş, Sovyetler 300 ölü bırakarak ricat etmişlerdir. u cephede Fin kuvvetleri, tam bir zaer kazanmışlardır. 16 şubat gecesi Fin hava kuvvetleri, Sovyet karargâını şiddetle bombardıman etmişlerdir. Sovyet tayyarelerinin faaliyeti geçen ünlerden az olmuştur. Bir Sovyet tayaresi düşürülmüştür.

SON TEBLİĞ:

Son Finlândiya resmî tebliğinde, Kareli berzahında Sovyetlerin, Fin müdafaa hatlarına yaptıkları tazyikin iddetinin, son yirmi dört saat zarfında azalmış olduğu bildirilmiştir.

Talin, 18 (Radyo) — Sovyetler, Vipur istihkâmlarına hücum etmekte devam ediyorlar. Bu şehrin, uzun müddet mukavemet edemiyeceği tahmin edilmekte ve bir sukut halinde Mannerheim hatlarının güçlükle müdafaa edilebileceği ileri sürülmektedir.

Sovyetlerin, Mannerheim hattında kazanacakları muvaffakıyetten sonra sulh için müzakerelere girişebilecekleri söyleniyor.

Dün Berlinden gelen Almanyanın Finlândiya sefiri, Hariciye nazırı Tanri ziyaret etmiş ve uzun müddet konuşmuştur. Bu ziyarete büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Londra, 18 (Radyo) — Helsinkiden gelen haberlere göre, aded ve mühimmatça faik olan Sovyet kuvvetleri tarafından on sekiz gündenberi devam eden şiddetli muharebelerde Kareli berzahından şimalde Booksi gölüne kadar 60 kilometrelik sahada bazı noktalarda Fin kuvvetlerinin geri çekildikleri Finlândiya resmî makamları tarafından itiraf edilmektedir.

Helsinki, 18 (A.A.) — Helsinkinin yakınından geçmiş olan Sovyet tayyareleri Kokalt adındaki ufak kasabaya bir çok bombalar atmışlardır. Ve pek az irtifadan uçarak sivil ahaliyi mitralyöz ateşine tutmuşlardır.

Finlândiyanın cenubunda ve cenubî harbisinde cevelânlar yapmış olan Rus tayyarelerinin miktarı 300 tahmin edilmektedir.

Bu bombardıman şimdiye kadar yapılmış olan bombardımanların en şiddetlisidir. Fakat mühim hasarat olmamıştır. Telefat 10 kişiden ibarettir. Kareli cephesinde Taipolo mıntakası ile Kareli berzahının şark mıntakasında ne vakit başlarına gelecektir?

Japon Vapurları

Askerlik çağında bulunan Almanları nakletmiyecek

Berlin, 18 (A.A) — Borsen Zeytung gazetesi askerî hizmet yaşında bulunan Almanların japon vapurlarına alınmasına dair japon makamatı tarafından alınan kararın yalnız Almanlar hakkında alınmış olduğunu yazmaktadır.

Italyada

Şeker vesika ile satılıyor

Roma, 18 (Radyo) — Şeker satışları, dünden itibaren vesika ile cereyan etmeğe başlamıştır.

Hükûmetin kararı veçhile nufus başına beş yüz gram şeker verilmekte ve çocuklarla hastalar, isterlerse bunun bir mislini daha alabilmektedirler.

10 bin Italyan

Gönüllü olarak Finlândiyaya gidiyor

Paris, 18 (Radyo) — Fransada bulunan italyan tabaasından on bin kişi, Finlândiyaya yardım için gönüllü yazılmağa başlamışlardır. Bunların, ilk vasıta ile Finlândiyaya hareket edecekleri söyleniyor.

Batan vapurlar

Londra, 18 (Radyo) — Dün şimal denizinde iki Danimarka ticaret gemisi, Alman deniz kuvvetleri tarafından batırılmıştır. Felemenk protestosuna olduğu gibi Danimarka protestosuna da Almanya hükûmetince hiçbir ehemmiyet verilmemiştir.

Paris, 18 (Radyo) — Üç bin ton şekerle 4 bin ton demiryolu raylarını hamil İran vapuru, bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılmıştır.

Romanyada

Yeni Bulgar başvekilinin beyanatı iyi karşılandı

Bükreş, 18 (A.A) — Yeni Bulgar başvekilinin beyanatı Bükreşte müsaid bir surette karşılanmıştır.

Bükreşte yeni kabinenin Köse İvanof kabinesinin çizmiş olduğu esaslar dahilinde harici siyasetine devam etmek niyetinde olması büyük bir memnuniyetle karşılanmaktadır. Bilhassa bu siyasetin mümeyyiz vasfını teşkil eden mıntakavî teşriki mesai zihniyeti memnuniyetle ileri sürülmektedir.

Kont Teleki

Amiral Horti ile konuştu

Dudapeşte, 18 (A.A) — Başvekil R. Teleki naip Horty ile halihazırdaki meseleler hakkında görüşmüştür. Hükûmet amiral Hortynin intihabının yirminci yıldönümünü tes't etmek üzere bir merasim programı hazırlamıştır.

Londrada

Pasif korunma manevraları

Londra, 18 (Radyo) — Bugün 180 tayyarenin iştirakiyle pasif korunma manevraları yapılmış ve 60 bin kişi bu manevşralarda muhtelif hizmetler almıştır.

Manevralar, büyük bir muvaffakıyetle neticelenmiş ve farazî olarak 430 kişi ölmüş, üç yüz kişi de yaralanmıştır.

Dafi toplar, muvaffakıyetli surette faaliyet göstermişlerdir.

Romanya-Bulgaristan

Klering anlaşması yapacaklar

Sofya, 18 (Radyo) — Romanya ile Bulgaristan arasında bir klering anlaşması vücude getirilmek için iki hükûmet mümessilleri arasında cereyan etmekte olan müzakereler yakında muvaffakıyetle neticelenecektir.

Hor Belişa

Finlândiyaya sür'atle yardım edilmesini tavsiye ediyor

Londra, 18 (Radyo) — Sabık harbiye nazırı Hor Belişa, bugün Niyuz Bol gazetesinde yazdığı bir makalede Finlândiyaya mümkün olduğu kadar süratle yardım edilmesi lüzumunu tebarüz ettirmekte ve Finlerin kat'î bir zaferi karşısında Sovyetlerle beraber Almanyanın da büyük bir sukutu hayale maruz kalacağını ilâve eylemektedir.

Bir günde iki kurtarma işi

Londra, 18 (A.A) — Amirallık makamı Cossak destroyeri suvarisi Viana aşağıdaki tebrik mesajını göndermiştir:

Emriniz altında bulunan gemilerin bir günde iki kurtarma işini birden başardıkları, esir İngilizlerin hürriyetlerini iade ettikleri ve boğulmak üzere bulunan Almanları kurtardıklarından dolayı tebrik ederiz.

İngilterede silâha çağırılanlar

Londra, 18 (Radyo) — Bugün Britanyanın her tarafında 250 bin kişi ordudaki vazifelerine başlamak üzere askerlik şubelerine müracaat etmişlerdir.

Silâh altına çağırılan sınıflar 28 yaşından aşağı olanlardır.

Bir senede Britanya orduları, iki mislinden fazlaya çıkarılmıştır.

Müttefikler

Kimseyi tazyik etmediler

Londra, 18 (Radyo) — Taymis gazetesinin siyasî muharriri bugünkü yazısında diyor ki:

— Şu nokta tavzih edilmelidir ki, Fransa ve İngiltere Finlândiyaya yardım için İsveç hükûmetini şimdiye kadar hiç bir suretle tazyik etmemişlerdir. Yardım ile yalnız Finlândiya değil Fakat Skandinav memleketlerinin de müdafaa ve muhafazası düşünülmüştür.

Tuna nehri

Artık açılıyor

Belgrad, 18 (Radyo) — Tuna nehrinin bazı yerlerindeki buzlar, dündenberi erimeğe başlamıştır. Bu yüzden nehre civar köylerin bazıları sular altında kalmıştır. Hükûmet hasarata mani olmak için tedbirler almıştır.

Japon Tayyareleri

Hindî Çinî Fransız demiryolunu bombaladılar

Tokyo, 18 (Radyo) — japon tayyareleri, bugün dördüncü defa olarak Hindi Çini Fransız demiryolunu bombardıman etmişler ve büyük köprüyü tahrip eylemişlerdir.

Beyaz Ruslar nakledliyor

Berlin, 18 (A.A) — Polonyanın Sovyet işgali altında bulunan kısmındaki Almanların Almanyaya nakli işi sona erdiği için şimdi Polonyanın Alman işgali altında bulunan kısmındaki beyaz Rusların, Ukranyalıların ve Rutenlerin Sovyetler birline nakli işine başlanacaktır.

Asılsız bir haber

Berlin, 18 (Radyo) — Amsterdamdan haber veriliyor:

Bir Fin askerî heyetinin yakında Londraya gideceği hakkındaki haberler asılsızdır.

Fransız gazeteleri

— Devamı 4 üncü sahifede —

aldıkları anlaşılmıştır. Fakat Mannerheim müdafaa hattı Viborg şehrine kadar 30 kilometrelik bir sahada derinliğine uzanan bir müdafaa hattıdır.

Mannerheim hattında başlıca üç müdafaa hattı vardır. Görülüyor ki mütearrızlar, Finlândiyanın kalpgâhına girmek için çalışıyorlarsa da henüz buna imkân yoktur. Finlândiya için asıl zorluk, kuvvetlerini geride veya ileride bulundurmak değildir. Maalesef taze kuvveti bulunmamasıdır. Ve bütün kuvveti, şimdiki cephelerde bulunanlardan ibaret olmasıdır. Bu hal, bütün milletleri, bilhassa küçük milletleri ehemmiyetle düşündürmelidir. İsveç ve Norveçte maalesef bu mühim nokta hâlâ anlaşılamamıştır.

Fakat unutmamalıdır ki, dakikalar sayılıdır ve tehlike kendilerine doğru yaklaşmaktadır. Acaba bu devletler daha neyi bekliyorlar ve akıllarına vakit başlarına gelecektir?

En müheyyiç hâdise

Ingiliz matbuatı, müsellâh Alman vapurunu sularına sokan Norveçe hücum ediyor

Londra, 18 (Radyo) — Alman zırhlısı (Graf Fon Spee)nin Amerika sularında batırılması ile neticelenen parlak zaferden sonra Almanyanın (Altmark) isimli müsellâh, yardımcı gemisinden 300 İngiliz gemicisinin kurtarılması hâdisesi, harbin en mühim vakası olarak tavsif edilmektedir. Norveç karasularında bir fiyord da 2000 tonluk Kosaks İngiliz torpito muhribine karşı kocaman 17000 tonluk Alman muavin gemisinin çarpmak istediği halde manevraya muvaffak olamıyarak içindeki müsellâh ve fazla kuvvete rağmen bir nevi teslimiyet arzetmesi hayretle karşılanmaktadır. Çünkü Altmark gemisindeki Alman kuvveti, Kosaks torpito muhribinden gelen 30 İngiliz bahriyelisinden çok daha fazla idi. Altmark Alman muavin gemisinden kurtarılan esir İngiliz gemicileri 300 den fazladır. Alman kuvvetlerinden bir kısmı denize atılmış, hattâ o sırada bir Alman, sahildeki buz kitlesinin denize uçmasiyle yaralanarak dalgalar arasında bocalarken Kosaks torpitosundan iki İngiliz denizcisi denize atılmak suretiyle kendisini kurtarmışlardır.

Londra siyasî mahfilleri şu mütaleada bulunmaktadırlar:

Altmark gemisinde çok fena şartlar içinde bulunan 300 esir İngiliz denizcisinin vaziyetinden İngiliz makamları malûmattar olduğu kadar Norveç hükûmet makamları da malûmattardı. Buna rağmen bu vapurun, içindeki esirlerle Norveç karasularından geçerek Almanyaya gitmesine müsaade edilmiştir. Bu sebeple, İngiltere hükûmeti, Norveç hükûmeti nezdinde protestoda bulunmuştur. Ayrıca Alman hükûmeti de Norveç karasularında cereyan eden bu hâdise münasebetiyle Norveç hükûmetini hiddet ve şiddetle protesto etmiştir. Bundan anlaşılıyor ki, Almanlar, hâdiseden pek fazla muğber olmuşlardır. Halbuki, harbin bidayetinden beri Alman deniz kuvvetleri Norveç bayrağı altında sefer eden 47 gemiyi batırmışlardır Kaybedilen gemici sayısı da 300 dür. Dünde iki Norveç gemisi daha torpillenerek batırılmıştır.

Paris, 18 (Radyo) — Fransız deniz mahfilleri, Altmark Alman muavin gemisine İngiliz deniz kuvvetleri tarafından Norveç sularında yapılan hücumu ve esirlerin kurtarılmasını çok muvafık ve beynelmilel kaidelere uygun addetmektedirler. Siyasî mahfillerin mütalealarına göre Almanya , şimal denizini hayat sahası addederek burada seyrüsefer eden bütün vapurları torpillemekte hiç tereddüd etmemiştir. Binaenaleyh ingiliz harp gemileri,bu hareket te tamamen haklıdırlar. Hususile ki Altmark Alman gemisi toplarla mücehhez ve müsellâhtı. Bergen Norveç limanında Norveç memurları, gemiyi muayene ederken içinde esir bulunup bulunmadığını da kontrol etmek lüzumunu hissetmemişlerdir.

Kosak İngiliz torpito muhribi kumandanı yüzbaşı M. Bayn, İngiliz deniz Amiralı M. Çorçil tarafından takdir ve tebrik edilmiştir.

Londra, 18 (Radyo) — Matbuat müsellâh Alman gemisini kendi sularında kabul eden Norveç hükûmetinin, bile bile bitaraflıktan ayrıldığını yazmakta ve şiddetle hücum etmektedir..

Fındık Ihracatçılar komitesi şubeler açtı

Giresun, 17 (A.A) — Merkezî Giresunda bulunan fındık ihracatçılar komitesinin İstanbul, Trabzon Ordu şubeleri de teşekkül etmiştir. Komitece tesbit edilen fındık ve fındık içlerinin fiat baremi ticaret vekâletince tasvib olunmuş ve bu fiatlar bugünden itibaren fındık ihracatında tatbik edilmeye başlanmıştır. Buna nazaran, fındık içi fiyatları standarı, kaliteleri 47 sıra, naturel 46, sivri 45, ince 44, vurgun 43, kırık 41, bozuk 40, çürük 21, kabuklu fiyatları, tombul, ekstra 28, tombul kırıklı 25, tombul naturel 23 sivri kırıklı 23, sivri naturel 20 dir. Satışlarda mahreç limanı navlunlarile normal sigorta masrafları komitenin tasvibinden sonra bu fiyatlara ilâve edilecektir. Takas primleri bu fiyatlara dahildir.

Batırılan İngiliz vapurunun mürettebatı

Londra, 17 (Radyo) — 4600 tonluk ingiliz bandıralı Langlee Ford vapurunun mürettebatından on beş kişi bir tahlisiye sandalında 56 saat kaldıktan sonra bitkin bir halde şimalî İrlanda limanlarından birine gelmişlerdir. Bunlardan biri karaya çıkarken ölmüştür. Kaptanla diğer tayfayı hamil olan ikinci sandaldan malûmat yoktur.

Langlee For, çarşamba günü düşman tarafından batırılmıştır.

ELHAMRA Sinemasında

Bugün

Bir dakikalık zaafı yüzünden intizamlı ve mesud yuvasını yıkan zavallı bir babanın hazin macerası

Türk sahnesinin, Türk sinemacılığının ve filimciliğinin kıymetli üstadı

ERTUGRUL MUHSİN'in

Baş rolünü yarattığı senenin en muazzam ve muhteşem Türk Filmi

ŞEHVET KURBANI

DİĞER ROLLERDE

CAHİDE — NECLÂ — FERDİ TAYFUR — SAİT — NEVİN SUAVİ — GÜLSEREN

Cumartesi ve Pazar 10,15 ve 12,30 da başlar. Yalnız 10,15 de ucuz halk seansı vardır.

Her gün: 1—2,45—5—7,25 ve 5—9,30 da

BUGÜN

Kültürpark sinemasında

Sayın müdavimlerine iki büyük film takdim ediyor

Yaşamak Zevktir

Yüksek kudretleriyle sinama âlemine ölmez eserler yaratan

İKİ YILDIZ

İRENNE DUNNE — DUGLAS FAİRBANKS

Tarafından temsil edilen bu film neşenin son durağı, senenin en şen kaynağı olacaktır

Meş'um Kadın

MEDİ KRISTIAN — WALTER ERNAN

Tarafından yaratılan bu eser bir ailenin ıstırabını tasvir etmektedir

Ayrıca: PARAMUNT JURNAL

SEANSLAR

Yaşamak zevktir 2,15 — 5,20 — 9 Meşum kadın 3,40 — 7,20

Cumartesi, Pazar saat 12,30 da meşum kadınla başlar

Tayyare sineması Telefon 3646

BUGÜN

Beyaz perdenin yeni doğan dilber yıldızı

ZARA LEANDER'in

EN GÜZEL ESERİ

Aşka Tapan Kadın

Talep ve umumî arzu üzerine programa ilâveten

REŞAT NURİ'nin lâyemut eseri

Taş Parçası

Oynıyanlar: SUAVİ — NEBAHAT — NEVZAD — MEHMET

Ayrıca *EKLER JURNA* son dünya haberleri

SEANS SAATLARI: *Aşka Tapan Kadın:* 2 5,30 9 da

TAŞ Parçası 4 7,30 da başlar

Almanlar
Dört Lehliyi daha idama mahkûm ettiler

Paris, 18 (Radyo) — Pojen Alman harp divanının, Lehlilerden dört kişinin daha idamına karar verdiği Amsterdamdan haber veriliyor. Bunlar, işgal esnasında Almanlara karşı bardane muamelede bulunmakla itham edilmişlerdi.

Macar Kabinesi
Mühim bir içtima akdetti

Budapeşte, 18 (Radyo) — Kabinenin, gece yarısından iki saat sonra ya kadar süren dünkü içtimaına büyük ehemmiyet atfolunuyor. İçtimada ne konuşulduğu henüz anlaşılamamıştır.

Doktor
Salâhettin Tekant
Çocuk hast. mütehassısı sabık Berlin ve Kölu üniversiteleri asistanı
Hastalarını İkinci Beyler Numanzade sokağı 5 No. da saat birden sonra kabul eder.
Telefon 3453
Evi 3459

Dansing Bar
Zengin Varyete NUMARALARINI
İstanbul oteli altında Restoran Dansing barında görebilirsiniz. Bilhassa gerek dekor ve varyetelere fevkalâdeliklerle şahit olacaksınız.
Fiatlerde değişiklik YOKTUR

Taze, temiz, ucuz
Ilâç
Her türlü tuvalet çeşitleri
Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat eczanesi
Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında.

Doktor
M. Şevki Uğur
Birinci sınıf dahilî hastalıklar mütehassısı
İzmir Beylersokak No. 82
Telefon No. 3286
Hastalarını sabahtan itibaren ve gece vakti kabul ve muayene eder.

Nazarı Dikkate
Mantoluk, ropluk, erkek ve kadın muşammaları
BAYLAR
için palto, perdesü ve iyi elbise ve bayanlar için ağır mantoları
İBRAHİM KARAKAŞTA
Buluşunuz
ODUNPAZARI No. 12

ALSANCAK
İstasyonu Karşısında Yeni Açılan
EGE
Hususî Hastahanesi
SAHİBİ
Doktor Operatör
ADİL BİR
E G E Hususi Hastanesi İzmir Alsancak 1939
İzmirin en büyük ihtiyaçlarından birine tekabül etmek üzere hazırlanan ve her türlü fenni tekâmülât, konförü ve kalorifer, rontken ve elektrik tedavileriyle mücehhez olan E G E hususî hastanesi ALSANCAK istasyon karşısında açılmıştır.
Her şubeye aid hastalar kabul ve mütehassısları tarafından tedavi edilir.
Müessesede her zaman Doktor bulunur.
Fiatler iki liradan başlar
FAKİR HASTALAR İÇN HER GÜN SABAHLARI MUHTELİF ŞUBELERE AİD POLİKLİNİK DE YAPILACAKTIR
TELEFON: 2918

MÜCELLİT
Ali Rıza Evcim
İzmir: Yeni Kavaflar Çarşısı No. 31
Her türlü cild, güzel, sağlam olarak ve san'at icaplarına göre yapılır.
Bankalara mahsus şiritli ve vidalı defter ve dosyaları ancak mücellit ALİ RİZA müessesesinde yapılmaktadır
Sipariş üzerine lüks albümler yapılır.
Müessesenin şiarı sağlamlık, güzellik ve süratttır.

Doktor
BEHÇET UZ
Çocuk Hastalıkları Mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

SPERCO VAPUR ACENTASI
ADRİATİKA SOVYETA ANONİMA Dİ NAVİGAZYONE
ADRIATICA
ZARA motörü 7-2-940 tarihinde limanımıza gelerek ertesi gün saat 17 de Pire, Brindizi, Zara, Fiume, Triyeste ve Venediğe hareket edecektir.
CITTA DI BARI motörü 13-2-940 tarihinde limanımıza gelerek istanbul Pire Napoli ve Cenovaya hareket edecektir.
BRİNDİSİ motörü 13-2-940 tarihinde limanımıza gelerek ertesi günü saat 17- de Pire Brindisi Zara, Fiume Trieste ve Venediğe hareket edecektir.
E. MORANDİ vapuru 20-2-940 tarihinde beklenmekte olup Cenova, Riviera limanlarına hareket edecektir.
Not — Bütün bu vapurlar Triyeste veya Cenovada şimalî ve cenubî Amerika limanlarına hareket eden İtalia anonim seyrisefain şirketinin ve Amerika ve Hindistana hareket eden LLOYD TRİYESTİNO anonim seyrisefain şirketi vapurlarına tesadüf ederler.
SERVİCE MARİTİME ROUMAİN
ARDEAL motörü 20-2-940 tarihinde gelerek Malta ve Marsilya limanlarına hareket edecektir.
NOT:
Ahvali hazıra dolayısiyle navlun ve hareket tarihlerinin kat'î olmadığını ve bunların hiç bir ihbara lüzum olmaksızın değişebilir olduğunu ve mesuliyet terettüp etmiyeceğini muhterem yükleyicilerin kayıd ve işaret etmeleri rica olunur.
Daha fazla tafsilât için Cumhuriyet caddesinde FRATELLİ EPERCO vapur acentesine müracaat edilmesi.
TELEFON: 2004 - 2005

V. A. Henri Van D
AMERİKAN EXPORT LİNES NEVYORK
NEW - YORK İÇİN
«EXAMELIA» Vap. Yakında ... niyor.
«EXFORD» Vap. Şubatın ... doğru bekleniyor.
SERVİÇE MARİTİME ROUMA BUCAREST
KÖSTENCE İÇİN
«ALBA JULİA» Vap. 15 şubat ... leniyor.
SOCİETE COMMERCIALE BU RE DE NAVIGATION A VAPU VARNA - TEL-AVIV, HAIFA RT-SAİT, İSKENDERİYE İÇİN
«BULGARİA» Vap. 14 şubatta ... leniyor.
Vapurların isim ve tarihleri kında hiç bir taahhüd alınma TELEFON: 2007 - 2008

Olivier ve şürekâ
Limited
VAPUR ACENTASI
Atatürk caddesi Rees binası Tel. 2443
Londra ve Liverpol hatları piyasanın ihtiyacına göre vapurumuz sefer yapacaklardır.

Kiralık ev
İnönü caddesinde köprü ... inde 625 numaralı, nezaretli, türlü konförü haiz büyük bir ... ralıktır. Müracaat mahalli: ... Yemiş çarşısı 41 numaraya

İzmir Yün Mensucatı
T. A. Sirketinin Halkapınar kumaş fabrik...
Tarafından mevsim dolayisiyle yeni çıkardığı kumaşlar
SAĞLAM ZARIF VE UCUZDUR
Yeni yaptıracağınız elbiseler için bu mamulâtı tercih edi...
SATIŞ YERLERİ
Birinci kordonda 186 numarada
ŞARK HALI T. A. Ş

T. C. Ziraat bankası
KURULUŞ TRİHİ 1888
Sermayesi 100,00,000 Türk lirası Şube ve Ajan adedi 262
Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek
Ziraat bankasında kumbara ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plânagöre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1000	Liralık	4,000 lira
4	«	500	«	2,000 «
4	«	250	«	1,000 «
40	«	100	«	4,000 «
100	«	50	«	5,000 «
120	«	40	«	4,800 «
160	«	20	«	3,200 «

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde yirmi fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede dört defa, 1 eylül, 1 birinci kânun, 1 mart, ve 1haziran tarihlerinde çekilecektir.

BRİSTOL
Beyoğlunda
OSMANİYE
SİRKECİ'de
Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi
B. Ömer Lütfi Bengü
dir
44: Senelik tecrübeli idaresiyle bütün müşterilerine kendisini sevdirmiştir...
Otellerinde misafir kalanlar evlerindeki rahatı bulurlar.. İstanbulda bütün Ege ve İzmirliler bu otellerde buluşurlar..
Hususiyetleri çok olan bu otellerin fiyatları da rekabet kabul etmiyecek derecede ucuzdur.

İZMİR
PAMUK MENSUCAT
Türk Anonim Şirketi
Şirketin Merkez ve Fabrikası: İzmirde Halkapınardadır.
Yerli Pamuğundan At, Tayyare, Köpekbaş, Değirmen, Geyik ve Leylak markalarını havi her nevi Kabot Bezi imal eylemekte olup malları Avrupanın ayni tip mensucatına faiktir.
Telefon No. 2211 ve 3067
Telgraf adresi: Bayrak İzmir

T. İş Bankasının
1939 K. Tasarruf İkramiye Plânı
32,000 Lira Mükafat
KURALAR: 1 Şubat, 1 Mart, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 ikinci teşrin tarihlerinde çekilecektir.
İKRAMİYELER

1	Adet	2000	liralık	— 2000 lira
5	«	1000	«	— 5000 «
8	«	500	«	— 4000 «
16	«	250	«	— 4000 «
60	«	100	«	— 6000 «
95	«	50	„	— 4750 „
250	„	25	„	— 6250 „
435				32000

T. İş bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Kilo	Cinsi
30.000	Vakete
23.250	Kösele

1 — Yukarıda yazılı iki kalemin pazarlıkla eksiltmesi 22/2/940 perşembe günü saat on dörtte Tophanede İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
2 — Tahmin bedeli 135300 liradır.
3 — İlk teminatı 8015 liradır.
4 — Numuneleri komisyonda görülebilir.
5 — İsteklilerin belli saatta komisyona gelmeleri.

İzmir İnhisarlar başmüdürlüğünden:

Dikilide yaptırılacak ahşap idare binası inşaatı 5/3/940 günü saat on beşte ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
Keşif bedeli 2673.55 muvakkat teminatı 200.52 liradır.
Keşif, proje ve şartnameleri levazım şubemizde görülebilir.
İsteklilerin tayin olunan gün ve saatta baş müdürlüğümüzdeki komisyona gelmeleri ilân olunur. 19 23 552

Devlet demiryolları umum müdürlüğünden:

Sivas cer atölyesi kalorifer tesisatında çalıştırılmak üzere imtihanla bu işlerde çalışmış ihtisas sahibi bir işçi alınacaktır.
İmtihanda muvaffak olanlardan san'at okulu mezunları tercih edilecek ve liyakatlarına göre 90 - 100 lira ücret verilecektir.
İsteklilerin vesikaları ile beraber dilekçelerini Ankarada cer dairesine göndermeleri veya bizzat müracaat etmeleri.
16 19 22 688/493

Münakasa ilânı
Hatay elektrik işletmeleri müdüriyetinden:

Antakya elektirik santralımızın tevsii için 150 - 160 kilovat takatında bir dizel elektrojen gurubu satın alınacaktır.
Bu hususta'ki şartnameler Ankara, İstanbul, İzmir nafı komiserliklerinden ve Hatay elektirik işletmeleri müdüriyetinden alınabilir.
Teklifler en kısa bir zaman zarfında Hatay elektirik idaresine gönderilmelidir. 9 14 19 24 425

FEHMİ BENCAN
Makine Tamirhanesi
İşi gününde teslim etmeği prensip edinen ve bununla iftihar eden bir müessesedir
Kestane pazarı demirciler 67 - 69 Telefon: 3993